Ministry of Digital Governance, Hellenic Republic
Digitally signed by Ministry of Digital Governance, Hellenic Republic
Date: 2021.06.25 13:33:21 EEST
Reason:
Location: Athens

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 23 – 03 – 2021

ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Αριθμός συνεδρίασης: 162ης

Την Τρίτη 02-03-2021 και ώρα 17:00 μετά την υπ' αριθμό 162 (εξερχ. 225/17-03-2021) πρόσκληση του Προέδρου του Δ.Σ. του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς – Λευκίμης – Σουφλίου, πραγματοποιήθηκε μέσω τηλεδιάσκεψης η τακτική συνεδρίαση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.
Πριν από την έναρξη της Συνεδρίασης αυτής, ο Πρόεδρος του Δ.Σ. κος Κωνσταντίνος Ποϊραζίδης διαπίστωσε την ύπαρξη απαρτίας καθώς βρέθηκαν παρόντα 5 τακτικά μέλη του ΔΣ, ήτοι:

ΠΑΡΟΝΤΕΣ

1. Ποϊραζίδης Κωνσταντίνος, πρόεδρος Δ.Σ, εκπρόσωπος ΥΠΕΝ (μέσω τηλεδιάσκεψης)
2. Σκαρτσή Θεοδώρα, Γραμματέας Δ.Σ, εκπρόσωπος ΜΚΟ, WWF Ελλάς (μέσω τηλεδιάσκεψης)
3. Πιστόλας Κωνσταντίνος, εκπρόσωπος Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Έβρου(μέσω τηλεδιάσκεψης)
4. Κοράκης Γεώργιος, εκπρόσωπος επιστημονικής κοινότητας (μέσω τηλεδιάσκεψης)
5. Βασιλάκης Δημήτριος, εκπρόσωπος επιστημονικής κοινότητας(μέσω τηλεδιάσκεψης)

ΑΠΟΝΤΕΣ

1. Βενετίδης Κωνσταντίνος, εκπρόσωπος περιφέρειας ΑΜ-Θ
2. Πουλιλιός Ευάγγελος, εκπρόσωπος εμπλεκόμενων Δήμων

Θέματα συνεδρίασης

1. Έγκριση πρακτικών 160ης και 161ης συνεδρίασης του Δ.Σ (εισηγήτρια Θ. Σκαρτσή)
2. Ενημέρωση
3. Έγκριση οικονομικών καταστάσεων έτους 2020 (εισηγήτρια Μ. Κούρδογλου)
4. Τροποποίηση της 975/2019 απόφασης του Δ.Σ με αύξηση του ορίου ηλεκτρονικών συναλλαγών (εισηγητής Κ. Ποϊραζίδης)
5. Επικύρωση απόφασης προέδρου για επικαιροποίηση πλάνου εργασίας στο πλαίσιο της ανάγκης περιορισμού διασποράς κορονοϊού (εισηγητής Κ. Ποϊραζίδης)
6. Γνωμοδότηση επί της μελέτης περιβάλλοντος και της ειδικής οικολογικής αξιολόγησης για την ανανέωση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, του έργου: «Αιολικός σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, ισχύος 40,3MW, στη θέση «ΜΑΚΡΥΝΟΡΟΣ – ΨΗΛΗ ΡΑΧΗ – ΜΕΓΑΛΗ ΡΑΧΗ - ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ» εντός του Δήμου Αρριανών, Π.Ε. Ροδόπης, της «Χ. ΡΟΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε.»» (εισηγήτρια Σ. Ζακκάκ)
7. Αίτημα του Περιβαλλοντολόγου-Μελετητή κ. Μισαηλίδη για διάθεση ορνιθολογικών δεδομένων για την εξέταση σχεδιαζόμενων θέσεων ΑΣΠΗΕ (εισηγήτρια Σ. Ζακκάκ)
8. Αίτημα της εταιρίας NCC για διάθεση ορνιθολογικών δεδομένων για την αξιολόγηση επιπτώσεων σχεδιαζόμενων ΑΣΠΗΕ (εισηγήτρια Σ. Ζακκάκ)
9. Έγκριση πρακτικού επιτροπής ανάθεσης για αποσφράγιση και έλεγχο προσφορών για το συνοπτικό διαγωνισμό «Χαρτογράφηση Ευαισθησίας Γραμμικών Υποδομών (δίκτυα

μεταφοράς ρεύματος, πυλώνες υψηλής και μέσης τάσης, αιολικά πάρκα) ως προς τα είδη χαρακτηρισμού» (εισηγήτρια Σ. Ζακκάκ)

10. Γνωμοδότηση για αντικατάσταση γεώτρησης για αγροτική χρήση (άρδευση) (κωδ. ΚΑ1) στο αγρόκτημα Καστανεών (αρ.πρωτ. 128/19-02-2021) (εισηγητής Στ. Τσιαντικούδης)
11. Γνωμοδότηση για αντικατάσταση γεώτρησης για αγροτική χρήση (άρδευση) (κωδ. ΚΑ4) στο αγρόκτημα Καστανεών (αρ.πρωτ. 129/19-02-2021) (εισηγητής Στ. Τσιαντικούδης)
12. Γνωμοδότηση επί της μελέτης για απαλλαγή από περιβαλλοντική αδειοδότηση για τη λειτουργία κτηνοτροφικής εγκατάστασης δυναμικότητας 19 αγελάδων ελευθέρας βοσκής του Τηλέμαχου Βασιλειάδη, στην κτηματική περιοχή Νέας Σάντας Δήμου Μαρώνειας Σαπών της Π.Ε Ροδόπης (αρ.πρωτ. 197/10-03-2021) (εισηγητής Στ. Τσιαντικούδης)
13. Γνωμοδότηση επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την ανανέωση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης υφιστάμενου συγκροτήματος αποθήκευσης καιξήρανσης δημητριακών της AGROHELLAS A.E. στις Καστανιές Ν. Έβρου (εισηγητής Στ. Τσιαντικούδης)
14. Προκήρυξη συνοπτικού διαγωνισμού για προμήθεια οχήματος ΦΙΧ τύπου 4Χ4 με διπλή καμπίνα, στο πλαίσιο του ΥΜΕΠΕΡΑΑ (εισηγητής Σ. Τσιαντικούδης)
15. Ορισμός υπευθύνου έργου για την παρακολούθηση αποτελεσματικής υλοποίησης της σύμβασης προμήθειας οχήματος ΦΙΧ τύπου 4Χ4 στο πλαίσιο του ΥΜΕΠΕΡΑΑ (εισηγητής Κ. Ποϊραζίδης)
16. Ορισμός επιτροπών διαγωνισμού για προμήθεια οχήματος ΦΙΧ τύπου 4Χ4 (εισηγητής Κ. Ποϊραζίδης)
17. Ορισμός υπευθύνου έργου για την παρακολούθηση αποτελεσματικής υλοποίησης της σύμβασης «Χαρτογράφηση Ευαισθησίας Γραμμικών Υποδομών (δίκτυα μεταφοράς ρεύματος, πυλώνες υψηλής και μέσης τάσης, αιολικά πάρκα) ως προς τα είδη χαρακτηρισμού» στο πλαίσιο του ΥΜΕΠΕΡΑΑ (εισηγητής Κ. Ποϊραζίδης)

<u>Θέμα ημερήσιας διάταξης</u>

Θέμα 1. Έγκριση πρακτικών 160ης και 161ης συνεδρίασης του Δ.Σ (εισηγήτρια Θ. Σκαρτσή)

Η κ. Σκαρτσή, γραμματέας του Διοικητικού Συμβουλίου, κάλεσε τα μέλη να υπογράψουν τα πρακτικά της 160ης και 161^{ης} συνεδρίασης του Δ.Σ. του Φορέα Διαχείρισης.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, το σώμα, αφού διαπίστωσε την ορθότητα των πρακτικών της 160ης και 161^{ης} συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα Διαχείρισης

αποφάσισε ομόφωνα

ότι, εγκρίνει και υπογράφει τα πρακτικά της της 160ης και 161^{ης} συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα Διαχείρισης

Η απόφαση αυτή πήρε αύξοντα αριθμό **1366/2021**

Θέμα 2. Ενημέρωση

Η κ. Ζακκάκ παρουσίασε στα μέλη του Δ.Σ την Ετήσια Έκθεση Επιστημονικής Παρακολούθησης για τα είδη και τους οικοτόπους κοινοτικού ενδιαφέροντος έτους 2020.

Θέμα 3. Έγκριση οικονομικών καταστάσεων έτους 2020 (εισηγήτρια Μ. Κούρδογλου)

Το θέμα δεν συζητήθηκε

Θέμα 4. Τροποποίηση της 975/2019 απόφασης του Δ.Σ με αύξηση του ορίου ηλεκτρονικών συναλλαγών (εισηγητής Κ. Ποϊραζίδης)

Το θέμα εισηγήθηκε ο Πρόεδρος του Δ.Σ, Κ. Ποϊραζίδης, και ενημέρωσε τα μέλη του Δ.Σ ότι λόγω των έργων που υλοποιεί ο Φ.Δ μέσω του Ε.Π ΥΜΕΠΕΡΑΑ, πολλά από τα οποία έχουν υψηλό προϋπολογισμό, κρίνεται σκόπιμη η τροποποίηση της υπ'άριθμ. 975/2019 απόφασης του Δ.Σ με αύξηση του ορίου ηλεκτρονικών συναλλαγών μέσω του συστήματος winbank από 5.000€ σε 20.000€ ανά συναλλαγή.

Στην συνέχεια ο Πρόεδρος του Δ.Σ κάλεσε τα μέλη να ψηφίσουν σχετικά με το παραπάνω πρακτικό.

Μετά από διαλογική συζήτηση, το σώμα

αποφάσισε ομόφωνα

την τροποποίηση της υπ'άριθμ. 975/2019 απόφασης της 124ης/12-02-2019 συνεδρίασης του Δ.Σ με την αύξηση του ορίου των ηλεκτρονικών συναλλαγών μέσω του συστήματος winbank από 5.000€ σε 20.000€ ανά συναλλαγή.

Η απόφαση αυτή πήρε τον αριθμό **1367/2021**

Θέμα 5. Επικύρωση απόφασης προέδρου για επικαιροποίηση πλάνου εργασίας στο πλαίσιο της ανάγκης περιορισμού διασποράς κορωνοϊού (εισηγητής Κ. Ποϊραζίδης)

Το θέμα εισηγήθηκε ο Πρόεδρος του Δ.Σ, Κ. Ποϊραζίδης, και παρουσίασε στα μέλη του Δ.Σ την επικαιροποίηση του πλάνου εργασίας στο πλαίσιο της ανάγκης περιορισμού διασποράς κορωνοϊού που είχε εγκριθεί με την 1319/16-12-2020 απόφαση της 157ης συνεδρίασης του Δ.Σ.

Ο Πρόεδρος εισηγήθηκε την επικύρωση της από 05/03/2020 απόφασης Προέδρου με την οποία εγκρίθηκε το πλάνο εργασίας καθώς έχριζε επείγουσας εφαρμογής.

Στην συνέχεια ο Πρόεδρος του Δ.Σ κάλεσε τα μέλη να ψηφίσουν

Μετά από διαλογική συζήτηση, το σώμα

αποφάσισε ομόφωνα

την επικύρωση της από 05/03/2021 Απόφασης Προέδρου σχετικά με την έγκριση του πλάνου εργασίας στο πλαίσιο της ανάγκης περιορισμού διασποράς κορωνοϊού.

Η απόφαση αυτή πήρε τον αριθμό **1368/2021**

Θέμα 6. Γνωμοδότηση επί της μελέτης περιβάλλοντος και της ειδικής οικολογικής αξιολόγησης για την ανανέωση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, του έργου: «Αιολικός σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, ισχύος 40,3MW, στη θέση «ΜΑΚΡΥΝΟΡΟΣ – ΨΗΛΗ ΡΑΧΗ – ΜΕΓΑΛΗ ΡΑΧΗ - ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ» εντός του Δήμου Αρριανών, Π.Ε. Ροδόπης, της «Χ. ΡΟΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε.»» (εισηγήτρια Σ. Ζακκάκ)

Ο Πρόεδρος Δ.Σ, κ. Ποϊραζίδης, ενημέρωσε τα μέλη ότι έχει υποβληθεί στον Φ.Δ αίτημα για γνωμοδότηση επί της μελέτης περιβάλλοντος και της ειδικής οικολογικής αξιολόγησης για την ανανέωση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, του έργου: «Αιολικός σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, ισχύος 40,3MW, στη θέση «ΜΑΚΡΥΝΟΡΟΣ – ΨΗΛΗ ΡΑΧΗ – ΜΕΓΑΛΗ ΡΑΧΗ - ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ» εντός του Δήμου Αρριανών, Π.Ε. Ροδόπης, της «Χ. ΡΟΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε.»»

Ο Προέδρος Δ.Σ, έδωσε τον λόγο στην κ. Ζακκάκ η οποία εισηγήθηκε το θέμα και παρουσίασε στα μέλη του Δ.Σ. την εισήγηση που τους είχε σταλεί μέσω της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας του Φ.Δ (η πλήρης εισήγηση δίνεται στο παράρτημα του πρακτικού).

Στην συνέχεια, μετά από διαλογική συζήτηση, το σώμα λαμβάνοντας υπ' όψη την εισήγηση

αποφάσισε ομόφωνα

ότι γνωμοδοτεί **θετικά** επί της μελέτης περιβάλλοντος και της ειδικής οικολογικής αξιολόγησης για την ανανέωση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, του έργου: «Αιολικός σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, ισχύος 40,3MW, στη θέση «ΜΑΚΡΥΝΟΡΟΣ – ΨΗΛΗ ΡΑΧΗ – ΜΕΓΑΛΗ ΡΑΧΗ - ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ» εντός του Δήμου Αρριανών, Π.Ε. Ροδόπης, της «Χ. ΡΟΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε.»», **υπό την προϋπόθεση εφαρμογής του συνόλου των περιβαλλοντικών όρων που αναφέρονται** στην εισήγηση που παρατίθεται στο παράρτημα του παρόντος πρακτικού.

Η απόφαση αυτή πήρε τον αριθμό **1369/2021**

Θέμα 7. Αίτημα του Περιβαλλοντολόγου-Μελετητή κ. Μισαηλίδη για διάθεση ορνιθολογικών δεδομένων για την εξέταση σχεδιαζόμενων θέσεων ΑΣΠΗΕ (εισηγήτρια Σ. Ζακκάκ)

Το θέμα εισηγήθηκε η κ. Ζακκάκ και ενημέρωσε τα μέλη του Δ.Σ ότι ο Περιβαλλοντολόγος-Μελετητής κ. Μισαηλίδης Ιωάννης, με το από 23/02/2021 ηλεκτρονικό μήνυμά του, αιτείται τη διάθεση ορνιθολογικών δεδομένων που διαθέτει ο Φορέας Διαχείρισης για την αξιολόγηση 20 προτεινόμενων θέσεων Α/Γ.

Ο Φορέας Διαχείρισης μπορεί να διαθέσει δεδομένα που αφορούν οκτώ δορυφορικού πομπούς Μαυρόγυπα που προμηθεύτηκε στο πλαίσιο του προγράμματος ΕΠΠΕΡΑΑ, καθώς οι υπόλοιποι πομποί των πουλιών που παρακολουθούνται είναι του προγράμματος LIFE Re-Vultures και δεν έχει δικαίωμα διάθεσης των στοιχείων σε τρίτους.

Βάσει των απαντήσεων που έχει δώσει ο Φορέας Διαχείρισης σε αντίστοιχα προηγούμενα αιτήματα εταιριών και άλλων φορέων και δεδομένου ότι τα δεδομένα τηλεμετρίας που διαθέτει ο Φορέας Διαχείρισης είναι απαραίτητα για την κατά το δυνατό ακριβέστερη εκτίμηση των επιπτώσεων από την εγκατάσταση ΑΣΠΗΕ, προτείνεται να παρασχεθούν τα παρακάτω στοιχεία δορυφορικής τηλεμετρίας για τους Μαυρόγυπες που φέρουν πομπό στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος ΕΠΠΕΡΑΑ:

1.
    a. Πίνακας παρουσίας κάθε πουλιού ανά ημέρα σε ακτίνα 2χλμ από τις Α/Γ των ΑΣΠΗΕ (κωδικοί πουλιών ανά ημέρα καταγραφής) και αντίστοιχο πεδίο που θα δηλώνει την πιθανή δραστηριότητα του πουλιού (standing, moving). Ως «standing» ορίζονται τα πουλιά με ταχύτητα <0.83m/s ή 3km/h = πιθανή τροφοληψία ή ημερήσια κούρνια ή σε νυχτερινή κούρνια).
    b. Πίνακας παρουσίας κάθε πουλιού ανά ημέρα σε ακτίνα 250μ από τις Α/Γ (κωδικοί πουλιών ανά ημέρα καταγραφής).
2. Χάρτης με τις θέσεις καταγραφής τις γραμμές των διελεύσεων των πουλιών σε ακτίνα 2χλμ από τις Α/Γ
3. Πίνακας με αναλυτικά στοιχεία για τους δορυφορικούς πομπούς (πόσοι πομποί έχουν τοποθετηθεί και σε πόσα πουλιά, χρονική περίοδος λειτουργίας, ώρες λειτουργίας ανά ημέρα)
4. Επικαιροποιημένο πίνακα ανευρέσεων νεκρών αρπακτικών πουλιών στην περιοχή του Έβρου – Ροδόπης από προσκρούσεις με Α/Γ ή άλλες υποδομές.

Για τα στοιχεία του πίνακα 1b διευκρινίζεται ότι δεδομένου ότι οι πομποί καταγράφουν τη θέση του πουλιού ανά 3 λεπτά το μέγιστο, οι καταγραφές που έχουν γίνει εντός της ζώνης 250μ από της Α/Γ αποτελούν υποσύνολο της πραγματικής συχνότητας παρουσίας του είδους, καθώς η πιθανότητα η στιγμή καταγραφής της θέσης να συμπέσει με τη στιγμή κατά την οποία το πουλί διέρχεται από τη ζώνη αυτή είναι πολύ μικρή, ενώ παράλληλα καταγράφονται οι μετακινήσεις μόνο ενός μικρού υποσυνόλου του πληθυσμού. Κατά συνέπεια, οποιαδήποτε εκτίμηση της συχνότητας διελεύσεων από τη ζώνη 250μ από της Α/Γ και του ρίσκου πρόσκρουσης με βάση τα δεδομένα τηλεμετρίας δε μπορεί παρά να είναι ενδεικτική και χαμηλότερη της πραγματικής.

Προτείνεται η χορήγηση της παραπάνω πληροφορίας υπό τους όρους και περιορισμούς της απόφασης 432/2014 της 65ης/12-8-2014 συνεδρίασης του Δ.Σ. σχετικά με «Υιοθέτηση πρωτοκόλλου για τα Πνευματικά Δικαιώματα που αφορούν τα Παραδοτέα Προϊόντα και τα Πρωτογενή Δεδομένα που χειρίζεται ο Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς-Λευκίμης-Σουφλίου».

Στην συνέχεια, μετά από διαλογική συζήτηση, το σώμα λαμβάνοντας υπ' όψη την εισήγηση

αποφάσισε ομόφωνα

τη διάθεση των ορνιθολογικών δεδομένων για την εξέταση σχεδιαζόμενων θέσεων ΑΣΠΗΕ στον Περιβαλλοντολόγο-Μελετητή κ. Μισαηλίδη υπό τους όρους και περιορισμούς της απόφασης 432/2014 της 65ης/12-8-2014 συνεδρίασης του Δ.Σ. σχετικά με «Υιοθέτηση πρωτοκόλλου για τα Πνευματικά Δικαιώματα που αφορούν τα Παραδοτέα Προϊόντα και τα Πρωτογενή Δεδομένα που χειρίζεται ο Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς-Λευκίμης-Σουφλίου».

Η απόφαση αυτή πήρε τον αριθμό **1370/2021**

Θέμα 8. Αίτημα της εταιρίας NCC για διάθεση ορνιθολογικών δεδομένων για την αξιολόγηση επιπτώσεων σχεδιαζόμενων ΑΣΠΗΕ (εισηγήτρια Σ. Ζακκάκ)

Το θέμα εισηγήθηκε η κ. Ζακκάκ και ενημέρωσε τα μέλη ότι η εταιρία NCC, με το ΑΠ201821/2021 έγγραφό της, αιτείται τη διάθεση στοιχείων που διαθέτει ο Φορέας Διαχείρισης ως προς τη δορυφορική τηλεμετρία του Μαυρόγυπα και για την υπόλοιπη ορνιθοπανίδα στις προτεινόμενες περιοχές εγκατάστασης ΑΣΠΗΕ από τις εταιρείες Τσιρίφι ΕΠΕ και Ίακχος Ενεργειακή ΙΚΕ. Τα παραπάνω στοιχεία θα χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο σύνταξης των Ειδικών Οικολογικών Αξιολογήσεων που θα εκπονηθούν για τα παραπάνω έργα.
Πιο συγκεκριμένα, ζητά τα παρακάτω στοιχεία:

1. Πίνακα με αποστάσεις και κατευθύνσεις τυχόν θέσεων φωλεοποίησης ειδών του παραρτήματος Ι της 147/2009 από την πλησιέστερη Α/Γ, εντός 10 km.
2. Πίνακα (excel) σημασμένων με δορυφορικό πομπό Μαυρόγυπα (ηλικία σήμανσης, καθεστώς αναπαραγωγής ανά έτος σήμανσης, συχνότητα λήψης στιγμάτων, διάστημα λειτουργίας πομπών (deployment internal) ανά άτομο, καθώς και διευκρίνιση περιόδων που ενδεχομένως δεν λειτούργησαν οι πομποί λόγω τεχνικών προβλημάτων.
3. Πίνακα με αριθμό θέσεων τροφοληψίας και κούρνιας ανά άτομο εντός 2 km και απόσταση των σημείων από την πλησιέστερη Α/Γ
4. Συνοπτικούς χάρτες όπου να απεικονίζονται τα στίγματα σε ακτίνα 2, 5 και 10km
5. Επικαιροποιημένο πίνακα ανευρέσεων νεκρών αρπακτικών πουλιών στην περιοχή του Έβρου – Ροδόπης από προσκρούσεις με Α/Γ ή άλλες υποδομές.

Ο Φορέας Διαχείρισης μπορεί να διαθέσει μόνο δεδομένα που αφορούν τους οκτώ δορυφορικού πομπούς Μαυρόγυπα που προμηθεύτηκε στο πλαίσιο του προγράμματος ΕΠΠΕΡΑΑ, καθώς οι υπόλοιποι πομποί είναι του προγράμματος LIFE Re-Vultures και δεν έχει δικαίωμα διάθεσης των στοιχείων σε τρίτους.

Δεδομένου ότι

1. τα δεδομένα, τη διάθεση των οποίων των οποίων αιτείται ο ενδιαφερόμενος, δεν περιέχουν ευαίσθητη χωρική περιβαλλοντική πληροφορία, παρά μόνο δίνουν τη γενική εικόνα της χρήσης του χώρου περιμετρικά της προτεινόμενης θέσης εγκατάστασης του ΑΣΠΗΕ από είδη του παραρτήματος Ι της 147/2009

2. τα δεδομένα τηλεμετρίας που διαθέτει ο Φορέας Διαχείρισης, είναι απαραίτητα για την κατά το δυνατό ακριβέστερη εκτίμηση των επιπτώσεων από την εγκατάσταση ΑΣΠΗΕ στα συγκεκριμένα είδη.

Εισηγούμαι θετικά για τη χορήγηση των παραπάνω δεδομένων στην εταιρία ΝΟΟ. Ειδικά για την περίπτωση 3, επισημαίνεται ότι ο Φορέας Διαχείρισης δεν διαθέτει δεδομένα επιβεβαιωμένων περιστατικών τροφοληψίας για το Μαυρόγυπα. Αντί αυτού προτείνεται να χορηγηθεί η σχετική πληροφορία που αφορά στατικά πουλιά (ταχύτητα <0.83m/s ή 3km/h = πιθανή τροφοληψία ή ημερήσια κούρνια ή σε νυχτερινή κούρνια) και αντίστοιχο πεδίο που θα δηλώνει την πιθανή δραστηριότητα του πουλιού. Ως θέσεις κούρνιας ορίζονται οι θέσεις αυτές στις οποίες τα πουλιά ήταν στατικά κατά τις βραδινές ώρες. Λόγω ευαισθησίας της περιβαλλοντικής πληροφορίας, προτείνεται να μη δοθούν στοιχεία που αφορούν την ακριβή απόσταση των θέσεων κούρνιας και τροφοληψίας από την πλησιέστερη Α/Γ, παρά μόνο την κατεύθυνση στην οποία εντοπίζονται αυτές (Βόρεια, Νότια, Ανατολικά ή Δυτικά).

Οι συνοπτικοί χάρτες θα δοθούν με την διευκρίνιση ότι, δεδομένου ότι οι πομποί καταγράφουν τη θέση του πουλιού ανά 3 λεπτά το μέγιστο, οποιαδήποτε εκτίμηση της συχνότητας διελεύσεων αφορά μικρότερη έκταση από αυτή της περιμέτρου 2χλμ από τις Α/Γ (πχ μικρότερη ζώνη γύρω από τις Α/Γ), δε μπορεί παρά να είναι ενδεικτική και χαμηλότερη της πραγματικής, δεδομένου ότι η πιθανότητα η στιγμή καταγραφής της θέσης να συμπέσει με τη στιγμή κατά την οποία το πουλί διέρχεται από μία συγκεκριμένη υπο-περιοχή είναι πολύ μικρή, ενώ παράλληλα καταγράφονται οι μετακινήσεις μόνο ενός μικρού υποσυνόλου του πληθυσμού.

Προτείνεται η χορήγηση της παραπάνω πληροφορίας υπό τους όρους και περιορισμούς της απόφασης 432/2014 της 65ης/12-8-2014 συνεδρίασης του Δ.Σ. σχετικά με «Υιοθέτηση πρωτοκόλλου για τα Πνευματικά Δικαιώματα που αφορούν τα Παραδοτέα Προϊόντα και τα Πρωτογενή Δεδομένα που χειρίζεται ο Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς-Λευκίμης-Σουφλίου».

Στην συνέχεια, μετά από διαλογική συζήτηση, το σώμα λαμβάνοντας υπ' όψη την εισήγηση

αποφάσισε ομόφωνα

τη διάθεση των ορνιθολογικών δεδομένων για την εξέταση σχεδιαζόμενων θέσεων ΑΣΠΗΕ στην εταιρεία ΝΟΟ υπό τους όρους και περιορισμούς της απόφασης 432/2014 της 65ης/12-8-2014 συνεδρίασης του Δ.Σ. σχετικά με «Υιοθέτηση πρωτοκόλλου για τα Πνευματικά Δικαιώματα που αφορούν τα Παραδοτέα Προϊόντα και τα Πρωτογενή Δεδομένα που χειρίζεται ο Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς-Λευκίμης-Σουφλίου».

Η απόφαση αυτή πήρε τον αριθμό **1371/2021**

Θέμα 9. Έγκριση πρακτικού επιτροπής ανάθεσης για αποσφράγιση και έλεγχο προσφορών για το συνοπτικό διαγωνισμό «Χαρτογράφηση Ευαισθησίας Γραμμικών Υποδομών (δίκτυα μεταφοράς ρεύματος, πυλώνες υψηλής και μέσης τάσης, αιολικά πάρκα) ως προς τα είδη χαρακτηρισμού» (εισηγήτρια Σ. Ζακκάκ)

Το θέμα εισηγήθηκε η κ. Ζακκάκ και παρουσίασε στα μέλη του Δ.Σ το πρακτικό επιτροπής ανάθεσης για αποσφράγιση και έλεγχο προσφορών για το συνοπτικό διαγωνισμό «Χαρτογράφηση Ευαισθησίας Γραμμικών Υποδομών (δίκτυα μεταφοράς ρεύματος, πυλώνες υψηλής και μέσης τάσης, αιολικά πάρκα) ως προς τα είδη χαρακτηρισμού»

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ
ΓΙΑ ΑΠΟΣΦΡΑΓΙΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΕΛΕΓΧΟ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΓΙΑ ΤΗ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑΣ ΓΡΑΜΜΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ (ΔΙΚΤΥΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΠΥΛΩΝΕΣ ΥΨΗΛΗΣ ΚΑΙ ΜΕΣΗΣ ΤΑΣΗΣ, ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ) ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΕΙΔΗ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΥ

Στην Δαδιά, σήμερα Τρίτη 16 – 03 – 2021 και ώρα 09:00 π.μ. συνεδρίασαν (μετά την υπ' αριθμ. 194/10 – 03 – 2021 πρόσκληση) τα τρία τακτικά μέλη της Επιτροπής Ανάθεσης του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς – Λευκίμης – Σουφλίου που ορίστηκε σύμφωνα με την υπ' αριθ. 1357/2021 απόφαση της 160ης συνεδρίασης του Δ.Σ. αποτελούμενη από τους:

Σύλβια Ζακκάκ, ως Πρόεδρο
Χαράλαμπο Παπαλεξανδρή
Αθανάσιο Χαλιβελέντζιο

Για την αποσφράγιση των προσφορών, τον έλεγχο των δικαιολογητικών και την αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών για το συνοπτικό διαγωνισμό για τη Χαρτογράφηση Ευαισθησίας Γραμμικών Υποδομών (δίκτυα μεταφοράς ρεύματος, πυλώνες υψηλής και μέσης τάσης, αιολικά πάρκα) ως προς τα είδη χαρακτηρισμού, στο πλαίσιο της πράξης «Επιχορήγηση του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς – Λευκίμης – Σουφλίου για δράσεις διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, ειδών και οικοτόπων» με κωδικό ΟΠΣ 5033258 του ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

1. Κατόπιν επικοινωνίας με το πρωτόκολλο, η επιτροπή διαπίστωσε ότι έχουν υποβληθεί εμπρόθεσμα δύο προσφορές, με την εξής σειρά:

α/α	Αριθμός Πρωτοκόλλου Εισερχόμενου	Επωνυμία οικονομικού φορέα	Εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπος
1	168/03-03-2021	ΝΟΟ ΕΝ ΣΙ ΣΙ Περιβαλλοντικές Μελέτες Ε.Π.Ε	Αναστάσιος Δημαλέξης
2	211/12-03-2021	Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας	Ευστράτιος Α. Στυλιανίδης

Επιπλέον, η επιτροπή διαπίστωσε έχει υποβληθεί εκπρόθεσμα μία επιπλέον προσφορά, η οποία κατατέθηκε στο πρωτόκολλο την 16η Μαρτίου και ώρα 08:00 (Α.Π. 217/16-03-2021), σε φάκελο, στον οποίο δεν αναγραφόταν εξωτερικά ότι αφορούσε προσφορά για το διαγωνισμό και ο οποίος, αφού ανοίχθηκε, διαπιστώθηκε ότι περιείχε σφραγισμένο φάκελο προσφοράς για το διαγωνισμό. Η προσφορά αυτή απορρίπτεται ως μη κανονική.

2. Η επιτροπή προχώρησε στην αρίθμηση των δύο εμπρόθεσμων προσφορών με τον αύξοντα αριθμό κατάθεσής τους, όπως καταχωρήθηκαν στο πρακτικό, και στη μονογραφή τους.
3. Στη συνέχεια, η επιτροπή αποσφράγισε το φάκελο προσφοράς του οικονομικού φορέα «ΝΟΟ ΕΝ ΣΙ ΣΙ Περιβαλλοντικές Μελέτες Ε.Π.Ε» και διαπίστωσε ότι περιελάμβανε δύο σφραγισμένους φακέλους: «Δικαιολογητικά Συμμετοχής-Τεχνική Προσφορά» και «Οικονομική Προσφορά». Η επιτροπή αφού μονόγραψε, αποσφράγισε το φάκελο «Δικαιολογητικά Συμμετοχής-Τεχνική Προσφορά».

   Κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών διαπιστώθηκε ότι η προσφορά του οικονομικού φορέα «ΝΟΟ ΕΝ ΣΙ ΣΙ Περιβαλλοντικές Μελέτες Ε.Π.Ε» είναι πλήρης ως προς τα δικαιολογητικά συμμετοχής.
4. Στη συνέχεια, η επιτροπή αποσφράγισε το φάκελο προσφοράς του οικονομικού φορέα «Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας» και διαπίστωσε ότι περιελάμβανε δύο σφραγισμένους φακέλους: «Δικαιολογητικά Συμμετοχής-Τεχνική Προσφορά» και «Οικονομική Προσφορά». Η επιτροπή αφού μονόγραψε, αποσφράγισε το φάκελο «Δικαιολογητικά Συμμετοχής-Τεχνική Προσφορά».

   Κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών διαπιστώθηκε ότι η προσφορά του οικονομικού φορέα «Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας» είναι πλήρης ως προς τα δικαιολογητικά συμμετοχής.
5. Εφόσον οι προσφορές και των δύο οικονομικών φορέων ήταν πλήρεις ως προς τα δικαιολογητικά συμμετοχής, η επιτροπή προχώρησε στον έλεγχο της τεχνικής προσφοράς του οικονομικού φορέα «ΝΟΟ ΕΝ ΣΙ ΣΙ Περιβαλλοντικές Μελέτες Ε.Π.Ε» η οποία διαπιστώθηκε ότι πληροί τους όρους και τις απαιτήσεις των τεχνικών προδιαγραφών του διαγωνισμού.

6. Στη συνέχεια, η επιτροπή προχώρησε στον έλεγχο της τεχνικής προσφοράς του οικονομικού φορέα «Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας», η οποία διαπιστώθηκε ότι πληροί τους όρους και τις απαιτήσεις των τεχνικών προδιαγραφών του διαγωνισμού.

7. Εφόσον τα δικαιολογητικά συμμετοχής και των δύο οικονομικών φορέων κρίθηκαν πλήρη και οι τεχνικές τους προσφορές έγιναν αποδεκτές, η επιτροπή ανάθεσης προχώρησε στην αποσφράγιση των φακέλων «Οικονομική προσφορά» των δύο προσφερόντων. Η οικονομική προσφορά κάθε οικονομικού φορέα αναφέρεται στον παρακάτω πίνακα:

α/α	Αριθμός Πρωτοκόλλου Εισερχόμενου	Επωνυμία οικονομικού φορέα	Οικονομική προσφορά (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ)
1	168/03-03-2021	ΝΟΟ ΕΝ ΣΙ ΣΙ Περιβαλλοντικές Μελέτες Ε.Π.Ε	7.000,00€

2	211/12-03-2021	Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας	11.850,00€

Εφόσον κριτήριο ανάθεσης του διαγωνισμού είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής, η κατάταξή των προσφερόντων για την ανάδειξη του προσωρινού αναδόχου είναι η ακόλουθη:

α/α	Αριθμός Πρωτοκόλλου Εισερχόμενου	Επωνυμία οικονομικού φορέα	Οικονομική προσφορά (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ)
1	168/03-03-2021	ΝΟΟ ΕΝ ΣΙ ΣΙ Περιβαλλοντικές Μελέτες Ε.Π.Ε	7.000,00€
2	211/12-03-2021	Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας	11.850,00€

Ωστόσο, καθώς η προσφορά του οικονομικού φορέα «ΝΟΟ ΕΝ ΣΙ ΣΙ Περιβαλλοντικές Μελέτες Ε.Π.Ε» φαίνεται ασυνήθιστα χαμηλή σε σχέση με το αντικείμενο της σύμβασης, η επιτροπή προτείνει να ζητηθεί από τον οικονομικό φορέα να εξηγήσει την τιμή που προτείνει στην προσφορά του πριν την ανάδειξη προσωρινού αναδόχου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 88 και 89 ν. 4412/2016.

Βάσει των παραπάνω, η επιτροπή

εισηγείται ομόφωνα

την κλήση του οικονομικού φορέα «ΝΟΟ ΕΝ ΣΙ ΣΙ Περιβαλλοντικές Μελέτες Ε.Π.Ε» να εξηγήσει την τιμή που προτείνει στην προσφορά του, εντός προθεσμίας το ανώτερο δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 88 και 89 ν. 4412/2016.

Το παρόν πρακτικό διαβιβάζεται στο Διοικητικό Συμβούλιο του Φορέα Διαχείρισης για επικύρωση.

ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ

Παπαλεξανδρής Χαράλαμπος Ζακκάκ Σύλβια Χαλιβελέντζιος Αθανάσιος

Στην συνέχεια ο Πρόεδρος του Δ.Σ κάλεσε τα μέλη να ψηφίσουν

Μετά από διαλογική συζήτηση, το σώμα

αποφάσισε ομόφωνα

- την έγκριση του πρακτικού της επιτροπής ανάθεσης για αποσφράγιση και έλεγχο προσφορών για το συνοπτικό διαγωνισμό «Χαρτογράφηση Ευαισθησίας Γραμμικών Υποδομών (δίκτυα μεταφοράς ρεύματος, πυλώνες υψηλής και μέσης τάσης, αιολικά πάρκα) ως προς τα είδη χαρακτηρισμού» (εισηγήτρια Σ. Ζακκάκ) και
- την κλήση του οικονομικού φορέα «ΝΣΣ ΕΝ ΣΙ ΣΙ Περιβαλλοντικές Μελέτες Ε.Π.Ε» να εξηγήσει την τιμή που προτείνει στην προσφορά του, εντός προθεσμίας το ανώτερο δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 88 και 89 ν. 4412/2016.

Η απόφαση αυτή πήρε τον αριθμό **1372/2021**

Θέμα 10. Γνωμοδότηση για αντικατάσταση γεώτρησης για αγροτική χρήση (άρδευση) (κωδ. ΚΑ1) στο αγρόκτημα Καστανεών (αρ.πρωτ. 128/19-02-2021) (εισηγητής Στ. Τσιαντικούδης)

Το θέμα εισηγήθηκε ο κ. Τσιαντικούδης και ενημέρωσε τα μέλη του Δ.Σ σχετικά με το υπό γνωμοδότηση έργο:

Αντικείμενο του έργου
Το έργο περιλαμβάνει την αντικατάσταση υφιστάμενης γεώτρησης για αγροτική χρήση η οποία καταστράφηκε λόγω παλαιότητας με νέα γεώτρηση και την ανόρυξη της νέας γεώτρησης σε απόσταση 6 μ. περίπου από την υφιστάμενη.

Κύριος του έργου
ΓΟΕΒ Ορεστιάδας

Θέση του έργου
Συντεταγμένες κατά ΕΓΣΑ 87
(Χ,Υ): (704798, 4613478)
Στη θέση «Κάμπος» του αγροκτήματος Καστανεών

Εικόνα 1. Θέση της γεώτρησης ΚΑ1 στο αγρόκτημα Καστανεών

Είδος εργασιών
Η ανόρυξη της υδρογεώτρησης θα γίνει με υδραυλικό περιστροφικό γεωτρύπανο μέχρι του
τελικού βάθους (50 m).
Η γεώτρηση θα έχει διάμετρο 15 ½'' ίντσες.
Πιθανόν να τοποθετηθούν περιφραγματικοί σωλήνες μέχρι του βάθους των 6-12 m, αν αυτό κριθεί απαραίτητο από τον επιβλέποντα γεωλόγο (μόνο σε περίπτωση καταπτώσεων των τοιχωμάτων της γεώτρησης).
Σωλήνωση της γεώτρησης με πλαστικούς σωλήνες και φίλτρα 3μετρα και 6μετρα από PVC διαμέτρου 8".
Χαλίκωση της γεώτρησης, με χαλικόφιλτρο (χαλίκι) πυριτικής σύστασης, κατάλληλης κοκκομετρικής διαβάθμισης, πλυμένο και αποστρογγυλεμένο (περίπου 8m^3). Θα πραγματοποιηθεί δοκιμαστική άντληση με την βοήθεια αντλίας, τρίωρες με παροχές 80, 90 και 100 m^3/h και 24ωρη με παροχή αυτή που θα κριθεί ως εκμεταλλεύσιμη παροχή (πιθανόν 90 m^3/h), για τον προσδιορισμό των υδραυλικών παραμέτρων του υδροφόρου και της ακτίνας επιρροής της γεώτρησης.

Κατάταξη έργου:
Το εν λόγω έργο, δεν κατατάσσεται σε κάποια κατηγορία σύμφωνα με τον Ν. 4014/2011 «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων …… αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής», όπως τροποποιήθηκε και με την με αρ. ΔΙΠΑ/οικ.37674/2016 (Β΄ 2471) απόφαση του Υπουργού ΠΕΝ και τη με αρ. οικ.2307/2018 (Β΄ 439) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού ΠΕΝ, λόγω του μικρού μεγέθους του:

Ο κ. Τσιαντικούδης ανέφερε ότι το έργο, δεν αναμένεται να έχει αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον καθώς αντικαθιστά ένα υφιστάμενο έργο παρόμοιου μεγέθους και ισχύος και πραγματοποιείται σε αγροτική περιοχή με σκοπό την άρδευση της. Εισηγήθηκε θετικά για την πραγματοποίηση της αντικατάστασης της γεώτρησης και την ανόρυξη νέας γεώτρησης, χωρίς κάποιο περιβαλλοντικό περιορισμό.

Στην συνέχεια ο Πρόεδρος του Δ.Σ κάλεσε τα μέλη να ψηφίσουν

Μετά από διαλογική συζήτηση, το σώμα

αποφάσισε ομόφωνα

να γνωμοδοτήσει θετικά για αντικατάσταση γεώτρησης για αγροτική χρήση (άρδευση) (κωδ. ΚΑ1) στο αγρόκτημα Καστανεών

Η απόφαση αυτή πήρε τον αριθμό **1373/2021**

Θέμα 11. Γνωμοδότηση για αντικατάσταση γεώτρησης για αγροτική χρήση (άρδευση) (κωδ. ΚΑ4) στο αγρόκτημα Καστανεών (αρ.πρωτ. 129/19-02-2021) (εισηγητής Στ. Τσιαντικούδης)

Το θέμα εισηγήθηκε ο κ. Τσιαντικούδης και ενημέρωσε τα μέλη του Δ.Σ σχετικά με το υπό γνωμοδότηση έργο:

Αντικείμενο του έργου
Το έργο περιλαμβάνει την αντικατάσταση υφιστάμενης γεώτρησης για αγροτική χρήση η οποία καταστράφηκε λόγω παλαιότητας και την ανόρυξη της νέας γεώτρησης σε απόσταση 6 μ. περίπου από την υφιστάμενη.

Κύριος του έργου
ΓΟΕΒ Ορεστιάδας

Θέση του έργου
Συντεταγμένες κατά ΕΓΣΑ 87
(Χ,Υ): (705097, 4613374)
Στη θέση «Κάμπος» του αγροκτήματος Καστανεών

Εικόνα 1. Θέση του έργου στο αγρόκτημα Καστανεών

Είδος εργασιών
Η ανόρυξη της υδρογεώτρησης θα γίνει με υδραυλικό περιστροφικό γεωτρύπανο μέχρι του τελικού βάθους (40 m).
Η γεώτρηση θα έχει διάμετρο 13 ½’’ ίντσες.
Πιθανόν να τοποθετηθούν περιφραγματικοί σωλήνες μέχρι του βάθους των 6-12 m, αν αυτό
κριθεί απαραίτητο από τον επιβλέποντα γεωλόγο (μόνο σε περίπτωση καταπτώσεων των τοιχωμάτων της γεώτρησης).
Σωλήνωση της γεώτρησης με πλαστικούς σωλήνες και φίλτρα 3μετρα και 6μετρα από PVC διαμέτρου 6".

Χαλίκωση της γεώτρησης, με χαλικόφιλτρο (χαλίκι) πυριτικής σύστασης, κατάλληλης κοκκομετρικής διαβάθμισης, πλυμένο και αποστρογγυλεμένο (περίπου 8m^3). Θα πραγματοποιηθεί δοκιμαστική άντληση με την βοήθεια αντλίας, τρίωρες με παροχές 80, 100 και 120 m^3/h και 24ωρη με παροχή αυτή που θα κριθεί ως εκμεταλλεύσιμη παροχή (πιθανόν 100 m^3/h), για τον προσδιορισμό των υδραυλικών παραμέτρων του υδροφόρου και της ακτίνας επιρροής της γεώτρησης.

Κατάταξη έργου:
Το εν λόγω έργο, δεν κατατάσσεται σε κάποια κατηγορία σύμφωνα με τον Ν. 4014/2011 «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων …… αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής», όπως τροποποιήθηκε και με την με αρ. ΔΙΠΑ/οικ.37674/2016 (Β΄ 2471) απόφαση του Υπουργού ΠΕΝ και τη με αρ. οικ.2307/2018 (Β΄ 439) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού ΠΕΝ, λόγω του μικρού μεγέθους του:

Ο κ. Τσιαντικούδης ανέφερε ότι το έργο, δεν αναμένεται να έχει αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον καθώς αντικαθιστά ένα υφιστάμενο έργο παρόμοιου μεγέθους και ισχύος και πραγματοποιείται σε αγροτική περιοχή με σκοπό την άρδευση της.
Εισηγήθηκε θετικά για την πραγματοποίηση της αντικατάστασης της γεώτρησης και την ανόρυξη νέας γεώτρησης, χωρίς κάποιο περιβαλλοντικό περιορισμό.

Στην συνέχεια ο Πρόεδρος του Δ.Σ κάλεσε τα μέλη να ψηφίσουν

Μετά από διαλογική συζήτηση, το σώμα

αποφάσισε ομόφωνα
να γνωμοδοτήσει θετικά για αντικατάσταση γεώτρησης για αγροτική χρήση (άρδευση) (κωδ. ΚΑ4) στο αγρόκτημα Καστανεών

Η απόφαση αυτή πήρε τον αριθμό **1374/2021**

Θέμα 12. Γνωμοδότηση επί της μελέτης για απαλλαγή από περιβαλλοντική αδειοδότηση για τη λειτουργία κτηνοτροφικής εγκατάστασης δυναμικότητας 19 αγελάδων ελευθέρας βοσκής του Τηλέμαχου Βασιλειάδη, στην κτηματική περιοχή Νέας Σάντας Δήμου Μαρώνειας Σαπών της Π.Ε Ροδόπης (αρ.πρωτ. 197/10-03-2021) (εισηγητής Στ. Τσιαντικούδης)

Το θέμα εισηγήθηκε ο κ. Τσιαντικούδης και ενημέρωσε τα μέλη του Δ.Σ σχετικά με το υπό γνωμοδότηση έργο:

Αντικείμενο του έργου
Η κτηνοτροφική μονάδα λειτουργεί σε αγροτεμάχιο το οποίο βρίσκεται στο αγρόκτημα Νέας Σάντας του Δήμου Μαρώνειας – Σαπών. Το αγροτεμάχιο είναι ιδιόκτητο και μισθώνεται από τον διαχειριστική της κτηνοτροφικής μονάδας

Κύριος του έργου
Βασιλειάδης Τηλέμαχος

Θέση του έργου
Συντεταγμένες κατά ΕΓΣΑ 87
(Χ,Υ): (647913, 4552218)

Στο αγρόκτημα Νέας Σάντας και σε απόσταση 800 μ. περίπου βόρεια του οικισμού

Εικόνα 1. Θέση της κτηνοτροφικής μονάδας (εντός του κίτρινου πολυγώνου), βόρεια του οικισμού Νέας Σάντας

Κτηνοτροφική εγκατάσταση

Η κτηνοτροφική εγκατάσταση δυναμικότητας 19 αγελάδων ελευθέρας βοσκής αποτελείται από επιμέρους κτίσματα που είναι τα παρακάτω:

1.	Υπόστεγο διαμονής ζώων εμβαδού 78,65 τ.μ. στηριζόμενο σε σιδερένιους ορθοστάτες, λαμαρινοσκεπές
2.	Υπόστεγο φύλαξης ζωοτροφών εμβαδού 58,61 τ.μ. στηριζόμενο σε ξύλινους ορθοστάτες, λαμαρινοσκεπές
3.	Βουστάσιο εμβαδού 71,43 τ.μ.. φέρουσα τοιχοποιία από οπτόπλινθους, λαμαρινοσκεπές
4.	Βουστάσιο εμβαδού 32,24 τ.μ.. φέρουσα τοιχοποιία από οπτόπλινθους, λαμαρινοσκεπές
5.	Υπόστεγο διαμονής ζώων εμβαδού 100,08 τ.μ. στηριζόμενο σε σιδερένιους ορθοστάτες, λαμαρινοσκεπές
6.	Υπόστεγο φύλαξης ζωοτροφών εμβαδού 65,63 τ.μ. στηριζόμενο σε σιδερένιους ορθοστάτες, λαμαρινοσκεπές
7.	Υπόστεγο φύλαξης εργαλείων εμβαδού 21,65 τ.μ. λαμαρινοσκεπές
8.	Βουστάσιο εμβαδού 48,00 τ.μ. με φέρουσα τοιχοποιία από οπτόπλινθους, λαμαρινοσκεπές
9.	Αποθήκη εμβαδού 8,10 τ.μ. πλαγιοκάλυψη ξυλεία και λαμαρίνες, λαμαρινοσκεπής
10.	Κοπροσωρός εμβαδού 38,77 τ.μ.
11.	Ποτίστρες εμβαδού 36,67 τ.μ.

Κατάταξη έργου:
Το εν λόγω έργο, δεν κατατάσσεται σε κάποια κατηγορία σύμφωνα με τον Ν. 4014/2011 «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων …… αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής», όπως τροποποιήθηκε και με την με αρ. ΔΙΠΑ/οικ.37674/2016 (Β΄ 2471) απόφαση του Υπουργού ΠΕΝ και τη με αρ. οικ.2307/2018 (Β΄ 439) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού ΠΕΝ, λόγω του μικρού μεγέθους του:

Ο κ. Τσιαντικούδης ανέφερε ότι η κτηνοτροφική μονάδα, δεν αναμένεται να έχει αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον καθώς είναι μικρού μεγέθους και τα απορρίμματα που παράγονται είναι κυρίως τα λύματα από τα ζώα τα οποία αποσυντίθενται μετά από σύντομο χρονικό διάστημα, ενώ παράλληλα συλλέγονται σε συγκεκριμένο σημείο από τον ιδιοκτήτη, όπως προβλέπεται να υπάρχει σε κάθε κτηνοτροφική μονάδα.
Εισηγήθηκε θετικά για την λειτουργία της εν λόγω εγκατάστασης χωρίς κάποιο περιβαλλοντικό περιορισμό. Ο ιδιοκτήτης της κτηνοτροφικής μονάδας να μεριμνά για την συλλογή κάθε είδους απορριμμάτων που προκύπτουν από την χρήση των ζωοτροφών (όπως σακιά, πλαστικές συσκευασίες), αναλωσίμων και άλλου εξοπλισμού ώστε να μην απορρίπτονται ανεξέλεγκτα στη γύρω περιοχή.

Στην συνέχεια ο Πρόεδρος του Δ.Σ κάλεσε τα μέλη να ψηφίσουν

Μετά από διαλογική συζήτηση, το σώμα

αποφάσισε ομόφωνα

να γνωμοδοτήσει θετικά επί της μελέτης για απαλλαγή από περιβαλλοντική αδειοδότηση για τη λειτουργία κτηνοτροφικής εγκατάστασης δυναμικότητας 19 αγελάδων ελευθέρας βοσκής του Τηλέμαχου Βασιλειάδη, στην κτηματική περιοχή Νέας Σάντας Δήμου Μαρώνειας Σαπών της Π.Ε Ροδόπης

Η απόφαση αυτή πήρε τον αριθμό **1375/2021**

Θέμα 13. Γνωμοδότηση επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την ανανέωση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης υφιστάμενου συγκροτήματος αποθήκευσης καιξήρανσης δημητριακών της AGROHELLAS Α.Ε. στις Καστανιές Ν. Έβρου (εισηγητής Στ. Τσιαντικούδης)

Το θέμα εισηγήθηκε ο κ. Τσιαντικούδης και ενημέρωσε τα μέλη του Δ.Σ σχετικά με το υπό γνωμοδότηση έργο:

Αντικείμενο του έργου
Ανανέωση περιβαλλοντικής αδειοδότησης για συγκρότημα αποθήκευσης και ξήρανσης δημητριακών με 10 μεταλλικά σιλό στην περιοχή οικισμού Καστανεών, Ορεστιάδας. Η ανανέωση περιβαλλοντικών όρων απαιτείται για την ανανέωση της άδειας λειτουργίας του, μετά την αντικατάσταση δεξαμενής υγραερίου.

Κύριος του έργου
Agrohellas Α.Ε. / Ανώνυμη εταιρεία εμπορίας και επεξεργασίας αγροτικών προϊόντων.

Θέση του έργου

Το υφιστάμενο έργο χωροθετείται στην Δημοτική Ενότητα Βύσσας, Δήμου Ορεστιάδας, Νομού Έβρου και εντός της Δημοτικής Κοινότητας Καστανεών. Το αγροτεμάχιο, στο οποίο είναι εγκατεστημένο το έργο, βρίσκεται νότια του οικισμού των Καστανεών. Το αγροτεμάχιο μέσα στο οποίο βρίσκεται η μονάδα καταλαμβάνει 19.333,88m^2. Το βόρειο τμήμα, με έκταση 3.184,48m^2 βρίσκεται εντός των ορίων του οικισμού Καστανεών, ενώ το υπόλοιπο τμήμα του, έκτασης 16.149,40m^2 βρίσκεται εκτός ορίων του οικισμού.
Συντεταγμένες κατά ΕΓΣΑ 87: (Χ, Υ): (705865.083 4612422.212).
Το έργο βρίσκεται εντός της ΖΕΠ «Παραποτάμιο Δάσος Βορείου Έβρου και Άρδα», GR 1110008

Μέγεθος του έργου – Στοιχεία εγκατάστασης

Το παρόν έργο αποτελεί συγκρότημα αποθήκευσης δημητριακών (καλαμπόκι, σιτάρι, ηλιόσπορος, ρύζι) με ξηραντήρια και στο εξής θα καλείται «μονάδα».
Η μονάδα αποτελείται από τις εξής επιμέρους εγκαταστάσεις:

1.	Εμπορική αποθήκη εμβαδού 1869,60m^2
2.	Ένα συγκρότημα σιλό (ΣΙΛΟ Α) με επιφάνεια 924,99m^2
3.	Ένα κτίριο γραφείων εμβαδού 84,83m^2
4.	Μια γεφυροπλάστιγγα με επιφάνεια 56,11m^2
5.	Ένας οικίσκος με εμβαδό 15,75m^2
6.	Ένα συγκρότημα σιλό (ΣΙΛΟ Β) με επιφάνεια 1278,71m^2
7.	Ένας οικίσκος με εμβαδό 9,23m^2

Είδος εργασιών

Οι εργασίες που πραγματοποιήθηκαν αφορούσαν την αντικατάσταση δεξαμενής υγραερίου. Εντός του αγροτεμαχίου έχει αφαιρεθεί η παλαιά ημιυπόγεια δεξαμενή υγραερίου 30m^3 και στην θέση της έχει τοποθετηθεί μια υπέργεια χωρητικότητας 18m^3 (Εικόνα 1).

Εικόνα 1. Η υπέργεια δεξαμενή

Διάρκεια εργασιών και λειτουργία της μονάδας

Έχει πραγματοποιηθεί η παραπάνω εργασία αντικατάστασης της δεξαμενής υγραερίου. Η μονάδα λειτουργεί εποχιακά, κυρίως κατά την περίοδο όπου πραγματοποιείται η συγκομιδή των αγροτικών προϊόντων που επεξεργάζεται (συνήθως από Ιούνιο μέχρι Δεκέμβριο) και η λειτουργία της εξαρτάται από τις ποσότητες και την ποιότητα (κυρίως την περιεκτικότητα σε υγρασία για την διεργασία της ξήρανσης) του προϊόντος που θα φτάσει για αποθήκευση ή ξήρανση και αποθήκευση, καθώς και από το είδος του δημητριακού και τις απαιτήσεις του. Αρκετά συχνά λειτουργεί με εποχιακό εμπόρευμα. Κατά χρονικές περιόδους οι δραστηριότητες της μονάδας αδρανοποιούνται.

Κατάταξη της μονάδας

Η μονάδα, σύμφωνα με τον Ν. 4014/2011 (ΦΕΚ Α' 209): «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων …. αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει», όπως τροποποιήθηκε, κατατάσσεται στην κατηγορία Α, υποκατηγορία Α2, στην 9η ομάδα «Μεταποιητικές και συναφείς δραστηριότητες», με Α/Α. 17 «Ξήρανση ελαιούχων σπόρων, λοιπών γεωργικών προϊόντων και φυτικής βιομάζας».

Τα συνοδά έργα αποτελούνται από δύο επιμέρους εγκαταστάσεις ξήρανσης δημητριακών, μια στο κάθε ένα από τα δύο βασικά συγκροτήματα και μια εγκατάσταση αποθήκης διαλογής και προσωρινής αποθήκευσης δημητριακών κατατάσσονται στην κατηγορία Β της 9ης ομάδα «Μεταποιητικές και συναφείς δραστηριότητες» με Α/Α. 222. «Εγκαταστάσεις αποθήκευσης εμπορευμάτων μ.α.κ. με ή χωρίς κατ

Πίνακας 1. Κατάταξη της μονάδας

Ομάδα	Α/Α	Είδος δραστηριότητας	Κατηγορία	Περιγραφή
9η	17	Ξήρανση ελαιούχων σπόρων, λοιπών γεωργικών προϊόντων και φυτικής βιομάζας	Α2	Παράρτημα ΙΙ της ΚΥΑ 36060/1155/Ε.103 (ΦΕΚ 1450/Β/2013), περ. 6.4β ή > 500t/ημέρα & > 90 μόρια ή ή ≤ 500t/ημέρα & > 150 μόρια
9η	222	Εγκαταστάσεις αποθήκευσης εμπορευμάτων μ.α.κ. με ή χωρίς κατάψυξη	Β	50.000 m^3 – 5.000 m^3

και είναι μέσης όχλησης (ΦΕΚ 4421/Β/15 – 12 – 2017).

Ο κ. Τσιαντικούδης ανέφερε ότι η μονάδα είναι υφιστάμενη και λειτουργεί 29 έτη. Σύμφωνα με όσα παρατίθενται στην ΜΠΕ και στην ΕΟΑ δεν φαίνεται να δημιουργεί δυσμενείς επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον στην γειτονική περιοχή λόγω και της εποχικής της λειτουργίας. Δεν παράγονται απόβλητα επικίνδυνα για το περιβάλλον, παρά μόνο φυτικά υπολείμματα από την ξήρανση του προϊόντος και σκόνη από την εποχική κίνηση των οχημάτων που μεταφέρουν τα αγροτικά προϊόντα για ξήρανση και αποθήκευση. Εισηγήθηκε θετικά για την ΜΠΕ και ΕΟΑ της μονάδας για την ανανέωση περιβαλλοντικής αδειοδότησης της.

Θα πρέπει να τηρούνται πλήρως όλα τα προτεινόμενα μέτρα που αναφέρονται στην ΕΟΑ για την αντιμετώπιση και την μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που ενδέχεται να

προκύψουν, όπως η ενημέρωση των αρμόδιων υπηρεσιών, σε περίπτωση που ανευρεθεί κάποιο νεκρό ή τραυματισμένο προστατευόμενο είδος.

Στην συνέχεια ο Πρόεδρος του Δ.Σ κάλεσε τα μέλη να ψηφίσουν

Μετά από διαλογική συζήτηση, το σώμα

αποφάσισε ομόφωνα

να γνωμοδοτήσει θετικά επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την ανανέωση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης υφιστάμενου συγκροτήματος αποθήκευσης καιξήρανσης δημητριακών της AGROHELLAS Α.Ε. στις Καστανιές Ν. Έβρου.

Η απόφαση αυτή πήρε τον αριθμό **1376/2021**

Θέμα 14. Προκήρυξη συνοπτικού διαγωνισμού για προμήθεια οχήματος ΦΙΧ τύπου 4Χ4 με διπλή καμπίνα, στο πλαίσιο του ΥΜΕΠΕΡΑΑ (εισηγητής Σ. Τσιαντικούδης)

Ο κ. Τσιαντικούδης εισηγήθηκε το θέμα και παρουσίασε στα μέλη του Δ.Σ το τεύχος της προκήρυξης για την προμήθεια οχήματος ΦΙΧ τύπου 4Χ4 με διπλή καμπίνα, στο πλαίσιο του ΥΜΕΠΕΡΑΑ, αφού ο πρώτος διαγωνισμός αναδείχθηκε άγονος λόγω έλλειψης ενδιαφέροντος. Η προκήρυξη συντάχθηκε σύμφωνα με τις προδιαγραφές που αποφασίστηκαν σε προηγούμενη συνεδρίαση του Δ.Σ μετά από έρευνα αγοράς που πραγματοποιήθηκε από τα μέλη της επιτροπής με κριτήριο την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής.

Στην συνέχεια ο Πρόεδρος του Δ.Σ κάλεσε τα μέλη να ψηφίσουν

Μετά από διαλογική συζήτηση, το σώμα

αποφάσισε ομόφωνα

να εγκρίνει το τεύχος της προκήρυξης συνοπτικού διαγωνισμού για προμήθεια οχήματος ΦΙΧ τύπου 4Χ4 με διπλή καμπίνα, στο πλαίσιο του ΥΜΕΠΕΡΑΑ, προϋπολογισμού 38.000€.

Η απόφαση αυτή πήρε τον αριθμό **1377/2021**

Θέμα 15. Ορισμός υπευθύνου έργου για την παρακολούθηση αποτελεσματικής υλοποίησης της σύμβασης προμήθειας οχήματος ΦΙΧ τύπου 4Χ4 στο πλαίσιο του ΥΜΕΠΕΡΑΑ (εισηγητής Κ. Ποϊραζίδης)

Το θέμα εισηγήθηκε ο κ. Κ. Ποϊραζίδης, Πρόεδρος του Δ.Σ και ανέφερε οτι για την παρακολούθηση αποτελεσματικής υλοποίησης του διαγωνισμού και της συμβασης προμήθειας οχήματος ΦΙΧ τύπου 4Χ4 στο πλαίσιο του ΥΜΕΠΕΡΑΑ απαιτείται ορισμός υπευθύνου έργου.
Εισηγήθηκε τον ορισμό του κ. Στ. Τσιαντικούδη ως υπευθύνου για την παρακολούθηση αποτελεσματικής υλοποίησης της σύμβασης.

Στη συνέχεια, ο Πρόεδρος κάλεσε τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου να ψηφίσουν

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, το σώμα

αποφάσισε ομόφωνα

τον ορισμό του κ. Στ. Τσιαντικούδη ως υπευθύνου για την παρακολούθηση αποτελεσματικής υλοποίησης της σύμβασης προμήθειας οχήματος ΦΙΧ τύπου 4Χ4 στο πλαίσιο του ΥΜΕΠΕΡΑΑ

Η απόφαση αυτή πήρε τον αριθμό **1378/2021**

Θέμα 16. Ορισμός επιτροπών διαγωνισμού για προμήθεια οχήματος ΦΙΧ τύπου 4Χ4 (εισηγητής Κ. Ποϊραζίδης)

Το θέμα εισηγήθηκε ο Κ. Ποϊραζίδης, Πρόεδρος του Δ.Σ και ενημέρωσε τα μέλη του Δ.Σ ότι απαιτείται η σύσταση επιτροπών για την υλοποίηση της σύμβασης για προμήθεια οχήματος ΦΙΧ τύπου 4Χ4, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 221 του Ν. 4412/2016. Εισηγήθηκε την σύσταση των παρακάτω επιτροπών:

<u>Επιτροπή ανάθεσης</u>
Σταύρος Τσιαντικούδης Πρόεδρος επιτροπής, με αναπληρώτρια την Γκεζερλή Δήμητρα
Ιωάννης Τζιαμπάζης με αναπληρωτή τον Χαράλαμπο Παπαλεξανδρή
Αθανάσιος Χαλιβελέντζιος με αναπληρώτρια την Τριανταφυλλιά Τσιατάλτζιαλη

<u>Επιτροπή ενστάσεων</u>
Κούρδογλου Μαρία Πρόεδρος επιτροπής, με αναπληρώτρια την Άννα Κωνσταντινίδου
Ζακκάκ Σύλβια, με αναπληρωτή τον Γιαννακίδη Γεώργιο
Δέσποινα Αλεξίου, με αναπληρώτρια την Χρυσούλα Μπαμπάκα

<u>Επιτροπή παρακολούθησης-παραλαβής</u>
Σταύρος Τσιαντικούδης Πρόεδρος επιτροπής, με αναπληρώτρια την Γκεζερλή Δήμητρα
Ιωάννης Τζιαμπάζης με αναπληρωτή τον Χαράλαμπο Παπαλεξανδρή
Αθανάσιος Χαλιβελέντζιος με αναπληρώτρια την Τριανταφυλλιά Τσιατάλτζιαλη

Στη συνέχεια, ο Πρόεδρος κάλεσε τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου να ψηφίσουν

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, το σώμα

αποφάσισε ομόφωνα

την έγκριση της παραπάνω επιτροπής διαγωνισμού για προμήθεια οχήματος ΦΙΧ τύπου 4Χ4

Η απόφαση αυτή πήρε τον αριθμό **1379/2021**

Θέμα 17. Ορισμός υπευθύνου έργου για την παρακολούθηση αποτελεσματικής υλοποίησης της σύμβασης «Χαρτογράφηση Ευαισθησίας Γραμμικών Υποδομών (δίκτυα μεταφοράς ρεύματος, πυλώνες υψηλής και μέσης τάσης, αιολικά πάρκα) ως προς τα είδη χαρακτηρισμού» στο πλαίσιο του ΥΜΕΠΕΡΑΑ (εισηγητής Κ. Ποϊραζίδης)

Το θέμα εισηγήθηκε ο Κ. Ποϊραζίδης, Πρόεδρος του Δ.Σ και ανέφερε οτι για την παρακολούθηση αποτελεσματικής υλοποίησης του διαγωνισμού και της σύμβασης «Χαρτογράφηση Ευαισθησίας Γραμμικών Υποδομών (δίκτυα μεταφοράς ρεύματος, πυλώνες υψηλής και μέσης τάσης, αιολικά πάρκα) ως προς τα είδη χαρακτηρισμού» στο πλαίσιο του ΥΜΕΠΕΡΑΑ, απαιτείται ορισμός υπευθύνου έργου.
Εισηγήθηκε τον ορισμό της κ. Σ. Ζακκάκ ως υπεύθυνης για την παρακολούθηση αποτελεσματικής υλοποίησης της σύμβασης.

Στη συνέχεια, ο Πρόεδρος κάλεσε τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου να ψηφίσουν

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, το σώμα

αποφάσισε ομόφωνα

τον ορισμό της κ. Σ. Ζακκάκ ως υπεύθυνης για την παρακολούθηση αποτελεσματικής υλοποίησης της σύμβασης «Χαρτογράφηση Ευαισθησίας Γραμμικών Υποδομών (δίκτυα μεταφοράς ρεύματος, πυλώνες υψηλής και μέσης τάσης, αιολικά πάρκα) ως προς τα είδη χαρακτηρισμού» στο πλαίσιο του ΥΜΕΠΕΡΑΑ

Η απόφαση αυτή πήρε τον αριθμό **1380/2021**

Μη υπαρχόντων άλλων θεμάτων ο Πρόεδρος Δ.Σ κήρυξε την λήξη της συνεδρίασης

Τα Μέλη	Η Γραμματέας	Ο Πρόεδρος
Πιστόλας Κωνσταντίνος	Σκαρτσή Θεοδώρα	Ποϊραζίδης Κωνσταντίνος
Κοράκης Γεώργιος		
Βασιλάκης Δημήτριος		

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ 162ΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΔΣ

Θέμα 6: Γνωμοδότηση επί της μελέτης περιβάλλοντος και της ειδικής οικολογικής αξιολόγησης για την ανανέωση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, του έργου: «Αιολικός σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, ισχύος 40,3MW, στη θέση «ΜΑΚΡΥΝΟΡΟΣ – ΨΗΛΗ ΡΑΧΗ – ΜΕΓΑΛΗ ΡΑΧΗ - ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ» εντός του Δήμου Αρριανών, Π.Ε. Ροδόπης, της «Χ. ΡΟΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε.»». (εισηγήτρια Σ. Ζακκάκ)

1. Γενικά στοιχεία

Η υπό εξέταση μελέτη αφορά σε εν λειτουργία Αιολικό Σταθμό Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΣΠΗΕ) συνολικής εγκατεστημένης ισχύος **40,3 MW,** αποτελούμενο από **31 ανεμογεννήτριες (Α/Γ)** και είναι κατηγορίας **Α2**. Οι Α/Γ είναι τύπου Bonus 1,3 MW (3 πτερυγίων, διαμέτρου ρότορα 62m, σε σωληνωτό πύργο ύψους 49m). Το εσωτερικό δίκτυο ΜΤ που συνδέει τις 31 Α/Γ μεταξύ τους και εν συνεχεία με τον υφιστάμενο Υ/Σ 20/150kV 'ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ' (χωρίς τη παρεμβολή οικίσκου ελέγχου εκτός του χώρου του Υ/Σ) είναι υπόγειο, ακτινικό, συνολικού μήκους 5.895m.
Ο ΑΣΠΗΕ εντοπίζεται εντός της ΖΕΠ **GR1130011 – Κοιλάδα Φιλιούρη**. Σε απόσταση περίπου 1.5χλμ ανατολικά του ΑΣΠΗΕ εντοπίζεται η ΖΕΠ GR1110010, ενώ οκτώ Α/Γ βρίσκονται πολύ κοντά στο όριο με τη ΖΕΠ BG0002019 που βρίσκεται στη Βουλγαρία. Επιπλέον, ο υπό εξέταση ΑΣΠΗΕ εντοπίζεται εντός της Σημαντικής Περιοχής για τα Πουλιά με κωδικό GR008. Στα είδη χαρακτηρισμού της ΖΕΠ GR1130011, καθώς και στα σημαντικά είδη για την ΣΠΠΕ GR008, περιλαμβάνονται ο Μαυρόγυπας *Aegypius monachus*, ο Ασπροπάρης *Neophron percnopterus*, ο Χρυσαετός *Aquila chrysaetos* και το Όρνιο *Gyps fulvus,* είδη τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ως τα **πλέον ευπαθή σε αιολικά πάρκα**, σε βαθμό που προτείνεται ο αποκλεισμός εγκατάστασης ΑΣΠΗΕ σε ΣΠΠΕ και ΖΕΠ για τις οποίες αποτελούν είδη χαρακτηρισμού (Δημαλέξης et al., 2010). Τα μεγάλα πουλιά με περιορισμένη ικανότητα ελιγμών και μεγάλο φορτίο φτερούγων, όπως τα πτωματοφάγα, διατρέχουν γενικά μεγαλύτερο κίνδυνο πρόσκρουσης με Α/Γ (Brown et al. 1992) καθώς επίσης και τα είδη που συνήθως πετούν την αυγή και το σούρουπο ή τη νύχτα και είναι λιγότερο πιθανό να εντοπίζουν και να αποφεύγουν τις Α/Γ. Ειδικά για τους γύπες, υπάρχουν ενδείξεις ότι η ευαισθησία τους σε προσκρούσεις σχετίζεται και με τις προσαρμογές όρασης τους (για τη τροφοληψία, οπτικό πεδίο προς το έδαφος και όχι προς κατεύθυνση πτήσης, μικρό μετωπικό διοπτρικό πεδίο όρασης, Martin et al. 2012). Στο Τυποποιημένο Έντυπο της ΖΕΠ GR1130011, **η «παραγωγή αιολικής ενέργειας» συμπεριλαμβάνεται στις πιέσεις/απειλές με «υψηλή» σημασία**.
Μέρος του έργου (Α/Γ1-12) βρίσκεται εντός την προτεινόμενης **«Ζώνης Αποκλεισμού»** ενώ οι υπόλοιπες Α/Γ εντοπίζονται εντός της προτεινόμενης **«Ζώνης Αυξημένης Προστασίας»** σύμφωνα με την αναθεωρημένη πρόταση ορθής χωροθέτησης αιολικών πάρκων στη Θράκη του WWF Ελλάς (WWF Ελλάς, 2013) (Εικόνα 1). Σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιευμένη εργασία, ο ΑΣΠΗΕ εμπίπτει σε τρεις **ζώνες χρήσης από το Μαυρόγυπα:** «Core area - Zone 1», «Non-core area - Zone 2» και «Non-core area - Zone 1». Εντός των «Core areas», προτείνεται ο αποκλεισμός χωροθέτησης ΑΣΠΗΕ, ενώ συστήνεται η εγκατάσταση ΑΣΠΗΕ μόνο στην περιφερειακή ζώνη και στη Μη-βασική περιοχή-Ζώνη 1 (Vasilakis et al. 2017) (Εικόνα 2).

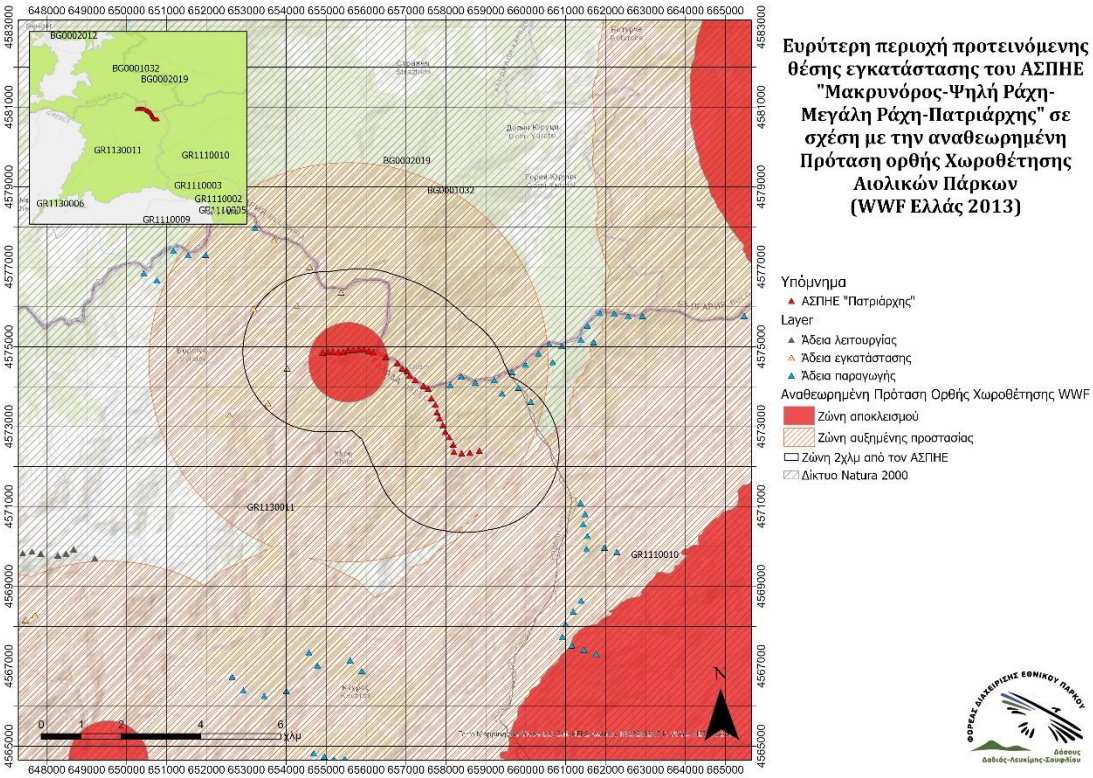

Εικόνα 1: Ευρύτερη περιοχή προτεινόμενης θέσης εγκατάστασης του ΑΣΠΗΕ «Μακρυνόρος-Ψηλή ράχη-Μεγάλη ράχη-Πατριάρχης» σε σχέση με την Αναθεωρημένη Πρόταση Ορθής Χωροθέτησης Αιολικών Πάρκων (WWF Ελλάς 2013)

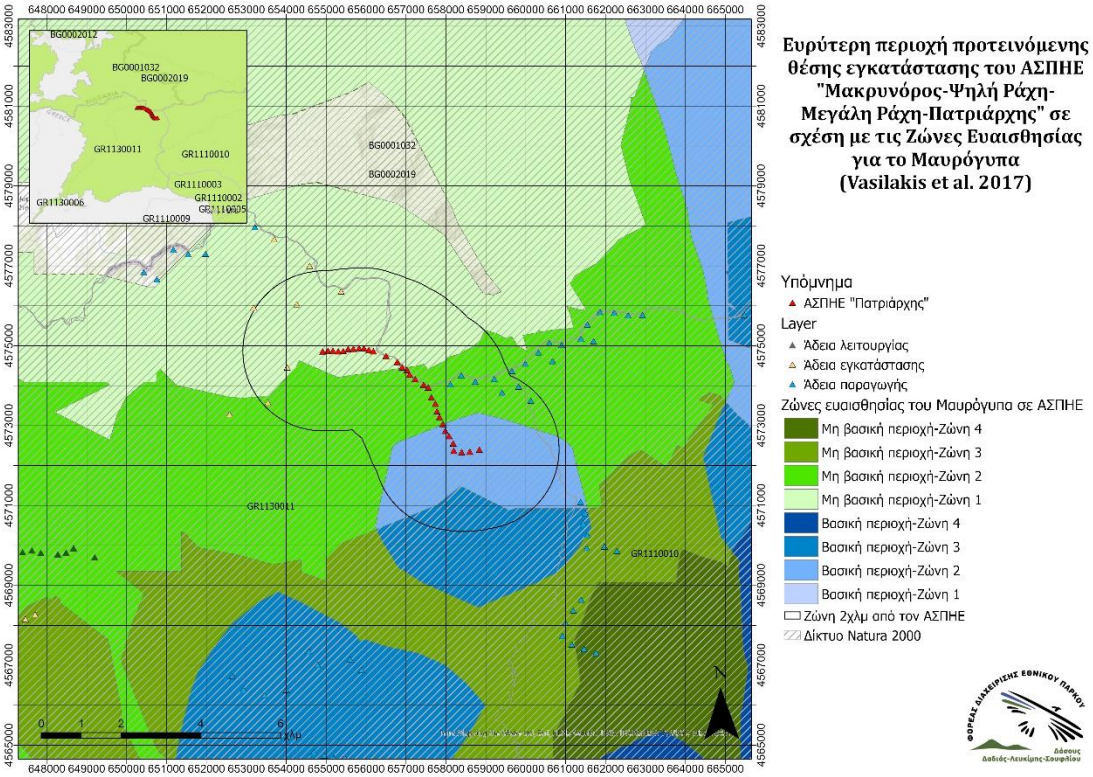

Εικόνα 2: Ευρύτερη περιοχή προτεινόμενης θέσης εγκατάστασης του ΑΣΠΗΕ «Μακρυνόρος-Ψηλή ράχη-Μεγάλη ράχη-Πατριάρχης» σε σχέση με τις ζώνες ευαισθησίας για το Μαυρόγυπα (Vasilakis et al. 2017)

Στην ευρύτερη περιοχή του υπό εξέταση ΑΣΠΗΕ βρίσκεται ένας εν λειτουργία ΑΣΠΗΕ στα νοτιοδυτικά (Κυρτόν, 11 Α/Γ, σε απόσταση 7.7χλμ), ενώ εντός ακτίνας 2χλμ εντοπίζεται ΑΣΠΗΕ με ΑΕΠΟ (Μικρονόρος, 8 Α/Γ σε αραιή διάταξη μεταξύ τους). Επιπλέον, σε απόσταση περίπου 11,5 χλμ νοτιοδυτικά εντοπίζεται ΑΣΠΗΕ 35 Α/Γ με ΑΕΠΟ. Στα νότια, σε απόσταση περίπου 12 χλμ, εντοπίζεται σύμπλεγμα 107 εγκατεστημένων Α/Γ, με άδεια λειτουργίας, η πλειοψηφία των οποίων είναι χωροθετημένες σε σειρά και η μέγιστη απόσταση μεταξύ τους, στις περισσότερες περιπτώσεις, δεν υπερβαίνει τα 500μ.

2. Αξιολόγηση χρήσης προτεινόμενης θέσης χωροθέτησης ΑΣΠΗΕ από τα αρπακτικά πουλιά

2.1 Γενική αξιολόγηση στοιχείων ΕΟΑ

Τα στοιχεία που παρατίθενται στη μελέτη έχουν προκύψει από καταγραφές στο πεδίο, την περίοδο Απρίλιος 2018 – Μάιος 2019, ενώ σε περιπτώσεις που κρίθηκε αναγκαίο λήφθηκαν υπόψη και τα στοιχεία από παλαιότερη έρευνα σε παρακείμενο (αδειοδοτημένο πλέον) ΑΣΠΗΕ στα δυτικά του υπό εξέταση ΑΣΠΗΕ (4/2008 ως 6/2008, 9/2008 ως 11/2008, 3/2010 ως 6/2010, 8/2010 ως 11/2010, 2/2014). Πραγματοποιήθηκαν 36 ημέρες καταγραφής, από τέσσερα εποπτικά σημεία για την καταγραφή των αρπακτικών πουλιών, συνολικής διάρκειας 155,7 ωρών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της μελέτης, καταγράφηκαν 13 είδη πτωματοφάγων και ημερόβιων αρπακτικών πουλιών, ενώ από τα είδη χαρακτηρισμού της ΖΕΠ GR1130011 (εντός της οποίας εντοπίζεται το έργο) καταγράφηκε ο Μαυρόγυπας, ο Χρυσαετός, ο Φιδαετός, το Όρνιο, ο Μεσαίος δρυοκολάπτης, το Βλαχοτσίχλονο και ο Αετομάχος. Η μελέτη εστιάζει στα σημαντικά αρπακτικά και άλλα μεγαλόσωμα είδη τα οποία παρατηρήθηκαν σε περισσότερες των 3 περιπτώσεων σε ολόκληρη την περιοχή έρευνας πεδίου καθ' όλη τη διάρκεια των καταγραφών και στα στρουθιόμορφα και άλλα χερσόβια είδη που έχουν τακτική παρουσία στην περιοχή έρευνας πεδίου και παρατηρήθηκαν και σε εγγύτητα με την κορυφογραμμή ανάπτυξης.

2.2 Αξιολόγηση χρήσης του χώρου ανά είδος

Ο Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς-Λευκίμης-Σουφλίου, στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος «Προστασία και Διατήρηση της Βιοποικιλότητας Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς – Λευκίμης - Σουφλίου» του ΕΠΠΕΡΑΑ, έχει προμηθευτεί οκτώ πομπούς, υψηλής χρονικής συχνότητας, με σκοπό την καταγραφή των μετακινήσεων των ατόμων Μαυρόγυπα διαφόρων ηλικιών, έτσι ώστε να αποτυπωθούν οι βασικοί διάδρομοι μετακίνησης του είδους, οι κύριες περιοχές τροφοληψίας και κούρνιας του κοκ. Οι πομποί αυτοί μέχρι σήμερα έχουν χρησιμοποιηθεί σε 14 πουλιά, από τα οποία τα τρια συμπλήρωσαν λιγότερες από 100 ημέρες καταγραφής. Στόχος είναι ο αποτελεσματικότερος σχεδιασμός των διαχειριστικών δράσεων για την προστασία του είδους. Ο αριθμός των πομπών αντιστοιχεί περίπου στο 6.5% του πληθυσμού. Οι πομποί αυτοί καταγράφουν τη θέση του πουλιού κάθε 3 λεπτά (υψηλής χρονικής συχνότητας) με αποτέλεσμα να παρέχουν υψηλή ακρίβεια στην αποτύπωση των διαδρόμων μετακίνησης. Οι ώρες λειτουργίας τους κατά τους χειμερινούς μήνες είναι 06:00-19:00, ενώ κατά τους θερινούς είναι 05:00-21:00, καθώς τα πουλιά κινούνται τις ώρες που έχει φως. Παράλληλα, χρησιμοποιήθηκαν δεδομένα από 27 Μαυρόγυπες (οι τέσσερις από τους οποίους συμπλήρωσαν λιγότερες από 100 ημέρες καταγραφής), στους οποίους έχουν τοποθετηθεί πομποί από το Φορέα Διαχείρισης, στο πλαίσιο του προγράμματος LIFE «Conservation of Black and Griffon vultures in the cross-border Rhodopes mountains» (LIFE RE-VULTURES - LIFE14 NAT/NL/000901 – A2), στο οποίο ο ΦΔ συμμετέχει ως εξωτερικός συνεργάτης και το οποίο χρηματοδοτείται κατά 75% από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (LIFE NATURE). Οι πομποί αυτοί καταγράφουν τη θέση του πουλιού κάθε μία ώρα. Στο σύνολό τους, οι παραπάνω πομποί, μέχρι την 8η Φεβρουαρίου 2021, οπότε και ανακτήθηκαν τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για τη γνωμοδότηση επί της μελέτης, είχαν συμπληρώσει 785,85 ημέρες καταγραφών (ΜΟ ημερών λειτουργίας ανά πομπό για τους πομπούς που έχουν συμπληρώσει 100 ημέρες καταγραφής) ή 1586 διακριτές ημέρες και ο μέσος χρόνος λήψης στοιχείων από κάθε πομπό ανά ημέρα ήταν 14,5 ώρες. Στο πλαίσιο του παραπάνω προγράμματος LIFE έχουν τοποθετηθεί 27 πομποί (12 από τους οποίους καταγράφουν τη θέση του πουλιού κάθε 5 λεπτά - υψηλής χρονικής συχνότητας) από την οργάνωση BSPB και σε 30 Όρνια (τα τέσσερα από τους οποία συμπλήρωσαν λιγότερες από 100 ημέρες καταγραφής) που αναπαράγονται στη Βουλγαρία. Στο σύνολό τους, οι παραπάνω πομποί, μέχρι την 8η Φεβρουαρίου 2021, οπότε και ανακτήθηκαν τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για τη γνωμοδότηση επί της μελέτης, είχαν συμπληρώσει 863,35 ημέρες καταγραφών (ΜΟ ημερών λειτουργίας ανά πομπό για τους πομπούς που έχουν συμπληρώσει 100

ημέρες καταγραφής) ή 1647 διακριτές ημέρες. Αν και οι πομποί συλλέγουν δεδομένα καθ' όλη τη διάρκεια του 24ώρου, ως μέσος ημερήσιος χρόνος καταγραφών θεωρούνται οι 14,5 ώρες κατά τις οποίες τα πουλιά είναι δραστήρια. Τα δεδομένα αυτά, που αφορούν την περιοχή χωροθέτησης του υπό εξέταση ΑΣΠΗΕ, διατέθηκαν στο Φορέα Διαχείρισης με σκοπό την ακριβέστερη αποτίμηση των επιπτώσεων του υπό εξέταση έργου. Τόσο για το Μαυρόγυπα, όσο και για το Όρνιο για τους υπολογισμούς των διελεύσεων χρησιμοποιήθηκαν μόνο τα σημειακά δεδομένα (και όχι οι γραμμικές μετακινήσεις), τα οποία αποτυπώνουν με αξιοπιστία την παρουσία των ατόμων στην περιοχή ενδιαφέροντος Ειδικότερα, για την εκτίμηση των διελεύσεων ανά ώρα καταγραφών χρησιμοποιήθηκαν μόνο τα στοιχεία των πομπών υψηλής χρονικής συχνότητας τα οποία είναι και τα πλέον αξιόπιστα. Οι γραμμικές μετακινήσεις χρησιμοποιήθηκαν μόνο στην περίπτωση των πομπών υψηλής χρονικής συχνότητας για την οπτική αποτύπωση των μετακινήσεων στο χάρτη. Τέλος, χρησιμοποιούνται στοιχεία τηλεμετρίας για το Χρυσαετό, από πομπούς που έχουν τοποθετηθεί σε 14 πουλιά από τον κ. Σιδηρόπουλο από το Δεκέμβριο του 2018 μέχρι και σήμερα, στο πλαίσιο Διδακτορικής Έρευνας του Τμήματος Βιολογικών Εφαρμογών και Τεχνολογιών του Π/μίου Ιωαννίνων με χρηματοδότηση από το Natural Research Ltd (Σκωτία). Τα δεδομένα αυτών των πομπών ανακτήθηκαν στις 17/12/2020.

Τα δεδομένα από τους παραπάνω πομπούς εξετάστηκαν προσεκτικά και συμπληρωματικά αυτών που παρουσιάζονται στη μελέτη, έτσι ώστε να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα σε σχέση με τη χρήση της προτεινόμενης περιοχής χωροθέτησης του ΑΣΠΗΕ από τα δύο παραπάνω είδη και την εκτίμηση των επιπτώσεων. Παρακάτω αναπτύσσονται αναλυτικά τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα που προέκυψαν για το Μαυρόγυπα, το Όρνιο και το Χρυσαετό, μετά από την αξιολόγηση του συνόλου των διαθέσιμων στοιχείων.

Τα δεδομένα του προγράμματος LIFE Re-Vultures, με τη μορφή που είναι διαθέσιμα στο διαδικτυακό τόπο του προγράμματος, παρατίθενται και από τους μελετητές για την οπτική αποτύπωση των διελεύσεων του Μαυρόγυπα και του Όρνιου από την περιοχή του υπό εξέταση ΑΣΠΗΕ.

2.2.1 Μαυρόγυπας

Ο Μαυρόγυπας, στην ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων, αναπαράγεται αποκλειστικά στο Εθνικό Πάρκο Δάσους Δαδιάς-Λευκίμης-Σουφλίου (ΖΕΠ GR1110002). Είναι είδος του Παραρτήματος Ι της οδηγίας 147/2009/ΕΕ και χαρακτηρίζεται ως «απειλούμενο» σύμφωνα με το Κόκκινο Βιβλίο των απειλούμενων ζώων της Ελλάδας (Λεγάκης and Μαραγκού, 2009) και ως «σχεδόν απειλούμενο» σύμφωνα με τον ερυθρό κατάλογο της IUCN.

Σύμφωνα με τη μελέτη, το είδος καταγράφηκε σε ποσοστό **11%** των ημερών καταγραφής στην ΠΕΠ, μόνο τους μήνες Μάιο, Αύγουστο και Σεπτέμβριο, κυρίως σε διασχίσεις του ανατολικού τμήματος του ΑΣΠΗΕ, με πέντε κινήσεις εντός της Ζώνης Α. Η συχνότητα των διελεύσεων από την ΠΕΠ υπολογίζεται σε **0,39 ανά 10 ώρες** καταγραφών και από τη Ζώνη Α σε **0,32 ανά 10 ώρες** καταγραφών**.**

Σύμφωνα με τα δεδομένα τηλεμετρίας, εντός της ζώνης 2χλμ από τις προτεινόμενες θέσεις εγκατάστασης των Α/Γ καταγράφηκε παρουσία των 27 από τα 34 πουλιά (που έχουν συμπληρώσει 100 ημέρες καταγραφής) σε σύνολο 216 ημερών, καθόη τη διάρκεια του έτους, ενώ ο συνολικός αριθμός των διελεύσεων εκτιμάται σε 325 κατ' ελάχιστο (αν υποθέσουμε ότι έχουμε μόνο μία διέλευση/πουλί/ημέρα) (Παραρτήματα Ι, ΙΙ). Αυτή η συχνότητα αντιστοιχεί σε **13,62%** των ημερών καταγραφής στην ΠΕΠ, σε δείγμα 34 πουλιών (από τα 120 περίπου που εκτιμάται ότι είναι ο συνολικός πληθυσμός). Η συχνότητα των διελεύσεων σε ακτίνα 2χλμ από τον ΑΣΠΗΕ υπολογίζεται σε 0,011 ανά ώρα καταγραφής για τους 8 πομπούς ή σε **0,161 ανά ώρα καταγραφής** για 120 πουλιά κατ' ελάχιστο, αν υποθέσουμε ότι έχουμε μόνο μία διέλευση/πουλί/ημέρα (Εικόνα 3), αριθμός τετραπλάσιος από αυτόν που εκτιμάται στη μελέτη.

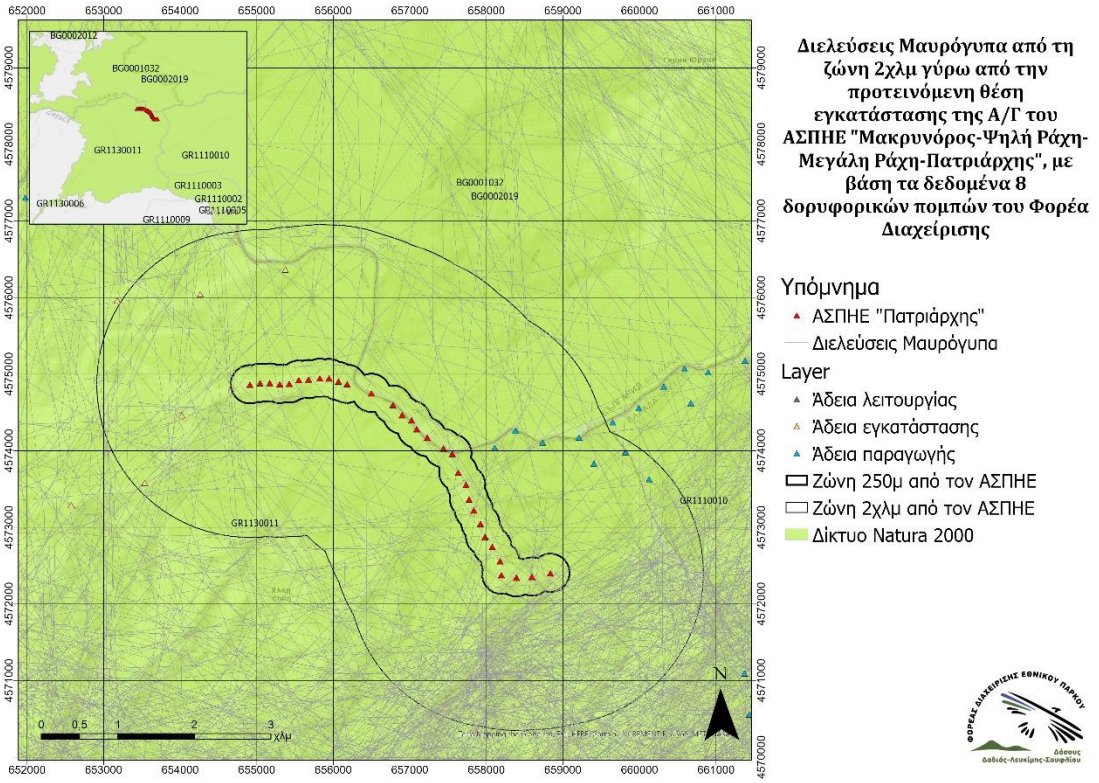

Εικόνα 3: Διελεύσεις Μαυρόγυπα στην ευρύτερη περιοχή χωροθέτησης του ΑΣΠΗΕ «Μακρυνόρος-Ψηλή ράχη-Μεγάλη ράχη-Πατριάρχης» με βάση τα δεδομένα 8 πομπών του Φορέα Διαχείρισης

Δεδομένου ότι 8 πομποί καταγράφουν τη θέση του πουλιού ανά 3 λεπτά και 20 πομποί καταγράφουν τη θέση του πουλιού ανά μία ώρα, κατά προσέγγιση, είναι σαφές ότι οι καταγραφές εντός ακτίνας 250μ από τις Α/Γ αποτελούν **υποσύνολο** της πραγματικής συχνότητας παρουσίας του είδους, καθώς η πιθανότητα η στιγμή καταγραφής της θέσης να συμπέσει με τη στιγμή κατά την οποία το πουλί διέρχεται από τη ζώνη αυτή είναι πολύ μικρή (για ενδεικτική σύγκριση των θέσεων καταγραφής με τις γραμμές διελεύσεων από τη ζώνη 250μ από τις Α/Γ βλ. Εικόνα 4). Ωστόσο, παραθέτουμε **ενδεικτικά** τη συχνότητα διελεύσεων Μαυρόγυπα σε ακτίνα 250μ από τις Α/Γ, όπως έχει υπολογιστεί με βάση τα δεδομένα τηλεμετρίας, προς σύγκριση με τα στοιχεία της μελέτης (Παράρτημα Ι). Σύμφωνα με τα δεδομένα τηλεμετρίας των πομπών υψηλής χρονικής συχνότητας, σε ακτίνα 250μ από τις Α/Γ, καταγράφηκαν 7 πουλιά σε σύνολο 24 ημερών, ενώ ο συνολικός αριθμός των διελεύσεων εκτιμάται σε 24 κατ' ελάχιστο (αν υποθέσουμε ότι έχουμε μόνο μία διέλευση/πουλί/ημέρα). Αν ληφθούν υπόψη και τα δεδομένα των 20 πομπών που λαμβάνουν στίγμα ανά μία ώρα, έχουν καταγραφεί 8 πουλιά, σε σύνολο 25 ημερών και ο συνολικός αριθμός των διελεύσεων εκτιμάται σε 25 κατ' ελάχιστο. Αξίζει να αναφερθεί ότι για τους 8 πομπούς για τους οποίους υπάρχουν δεδομένα σχετικά με το ύψος πτήσης, στο 19,54% των περιπτώσεων η καταγραφή έγινε στο ύψος του ρότορα (18-80μ). Η συχνότητα των διελεύσεων (λαμβάνοντας υπόψη μόνο πομπούς υψηλής χρονικής συχνότητας) αντιστοιχεί σε 0,001 διελεύσεις ανά ώρα καταγραφής σε δείγμα 8 πομπών, ή σε **0,016 ανά ώρα καταγραφής** για 120 πουλιά κατ' ελάχιστο, για τη ζώνη ακτίνας 250μ από τις Α/Γ, αν υποθέσουμε ότι έχουμε μόνο μία διέλευση/πουλί/ημέρα (Εικόνα 4). Ο αριθμός αυτός είναι ο μισός από αυτόν που εκτιμάται στη μελέτη. Το ύψος πτήσης εκτιμάται βάσει των δεδομένων των πομπών, σε συνδυασμό με το ψηφιακό υπόβαθρο μοντέλου υψομέτρου της ASTER (https://asterweb.jpl.nasa.gov/gdem.asp) και το μοντέλο γεωειδούς όπως έχει υπολογιστεί από τους Papadopoulos et al. (2019).

Με βάση τα στοιχεία τηλεμετρίας οι Μαυρόγυπες **διανυκτερεύουν εντός της ζώνης 2χλμ από τις προτεινόμενες θέσεις εγκατάστασης των Α/Γ με πολύ χαμηλή συχνότητα** (11 διανυκτερεύσεις από επτά διακριτά άτομα). Για την αποτύπωση των θέσεων νυχτερινής κούρνιας χρησιμοποιήθηκαν τα δεδομένα του συνόλου των πομπών που αφορούσαν καταγραφές από τις 21:00 έως τις 05:00 της επόμενης μέρας (ή 19:00 και 06:00, αντίστοιχα, για τους χειμερινούς μήνες). Επιπλέον, βάσει των δεδομένων τηλεμετρίας, καταγράφηκε περιστασιακή χρήση του χώρου περιμετρικά των Α/Γ για στάση ή τροφοληψία, κυρίως σε νότια των Α/Γ 28-31.

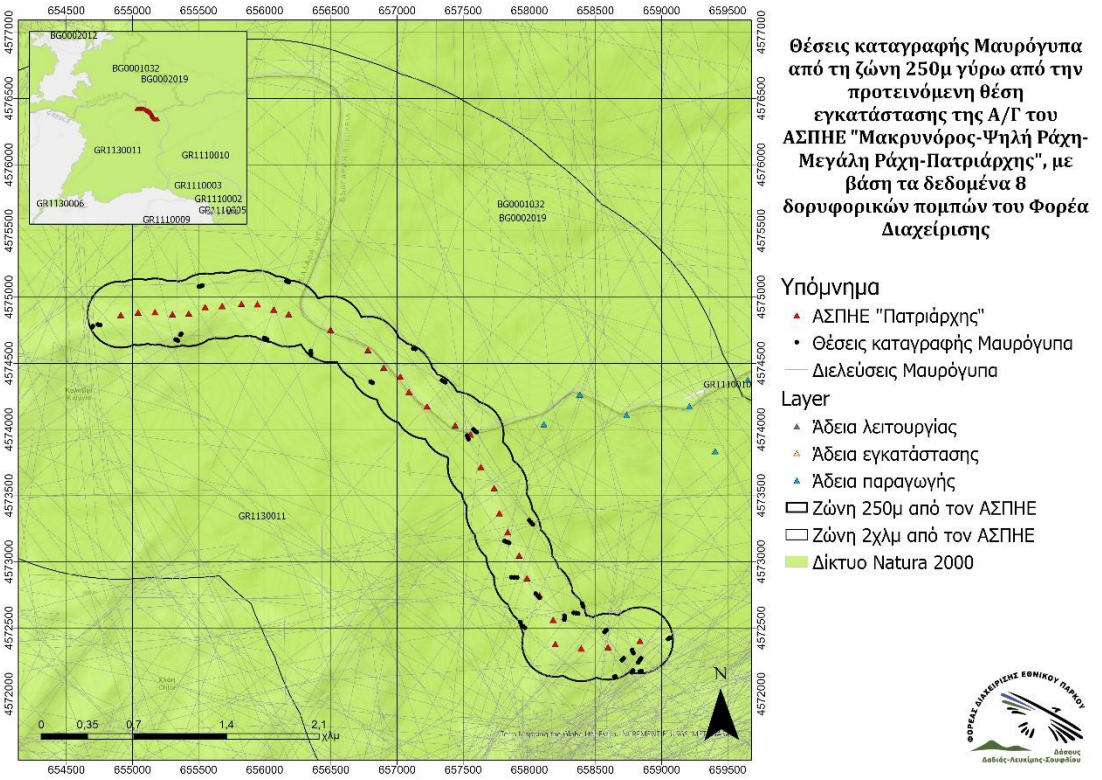

Εικόνα 4: Θέσεις καταγραφής Μαυρόγυπα σε ακτίνα 250μ από τον ΑΣΠΗΕ «Μακρυνόρος-Ψηλή ράχη-Μεγάλη ράχη-Πατριάρχης» με βάση τα δεδομένα 8 πομπών του Φορέα Διαχείρισης

Βάσει των υπολογισμών που έγιναν με το μοντέλο Band στη μελέτη, **ο αριθμός των προσκρούσεων ανά έτος για τον ΑΣΠΗΕ εκτιμάται σε 0.37-0.38**. Σύμφωνα με τη μελέτη, η εκτίμηση αφορά κυρίως το νότιο τμήμα του νοτιοανατολικού πολυγώνου όπου καταγράφηκαν και οι περισσότερες διελεύσεις από τη Ζώνη Α.

2.2.2 Όρνιο

Το Όρνιο είναι είδος του Παραρτήματος Ι της οδηγίας 147/2009/ΕΕ, ενώ χαρακτηρίζεται ως «κρισίμως κινδυνεύον» σύμφωνα με το Κόκκινο Βιβλίο των απειλούμενων ζώων της Ελλάδας (Λεγάκης and Μαραγκού, 2009) και ως «μειωμένου ενδιαφέροντος» σύμφωνα με τον ερυθρό κατάλογο της IUCN.

Σύμφωνα με τη μελέτη, η δραστηριότητα του Όρνιου ήταν χαμηλή στην ΠΕΠ και κυρίως στη ζώνη Α. Σε όλη τη διάρκεια των καταγραφών (4/2018 ως 5/2019) από τα σημεία θέας εντός της ΠΕΠ το είδος δεν παρατηρήθηκε καθόλου, ενώ από άλλα σημεία θέας την ίδια περίοδο καταγραφών παρατηρήθηκαν 18 συνολικά διελεύσεις (με τις 11 από αυτές πλησίον των νότιων όριων της ΠΕΠ).

Σε αντίθεση με τα παραπάνω, σύμφωνα με τα δεδομένα τηλεμετρίας, η δραστηριότητα του Όρνιου εντός της ΠΕΠ φαίνεται να κυμαίνεται σε ελαφρώς υψηλότερα επίπεδα από ότι του Μαυρόγυπα. Εντός της ζώνης 2χλμ από τις προτεινόμενες θέσεις εγκατάστασης των Α/Γ καταγράφηκε παρουσία των 18 από τα 26 πουλιά (που έχουν συμπληρώσει 100 ημέρες καταγραφής) σε σύνολο 224 ημερών, ενώ ο συνολικός αριθμός των διελεύσεων εκτιμάται σε 289 κατ' ελάχιστο (αν υποθέσουμε ότι έχουμε μόνο μία διέλευση/πουλί/ημέρα) (Παραρτήματα Ι, ΙΙΙ). Αυτή η συχνότητα αντιστοιχεί σε **13,60%** των ημερών καταγραφής στην ΠΕΠ, σε δείγμα 26 πουλιών (από τα 115 περίπου που έχουν καταγραφεί στο χώρο ενισχυτικής τροφοδοσίας της Δαδιάς (βλ. SDF GR1110002) και εκτιμάται ότι διέρχονται από την ευρύτερη περιοχή). Η συχνότητα των διελεύσεων σε ακτίνα 2χλμ από τον ΑΣΠΗΕ υπολογίζεται σε 0,011 ανά ώρα καταγραφής για τους 12 πομπούς ή σε **0,108 ανά ώρα καταγραφής** για 115 πουλιά κατ' ελάχιστο, αν υποθέσουμε ότι έχουμε μόνο μία διέλευση/πουλί/ημέρα (Εικόνα 5).

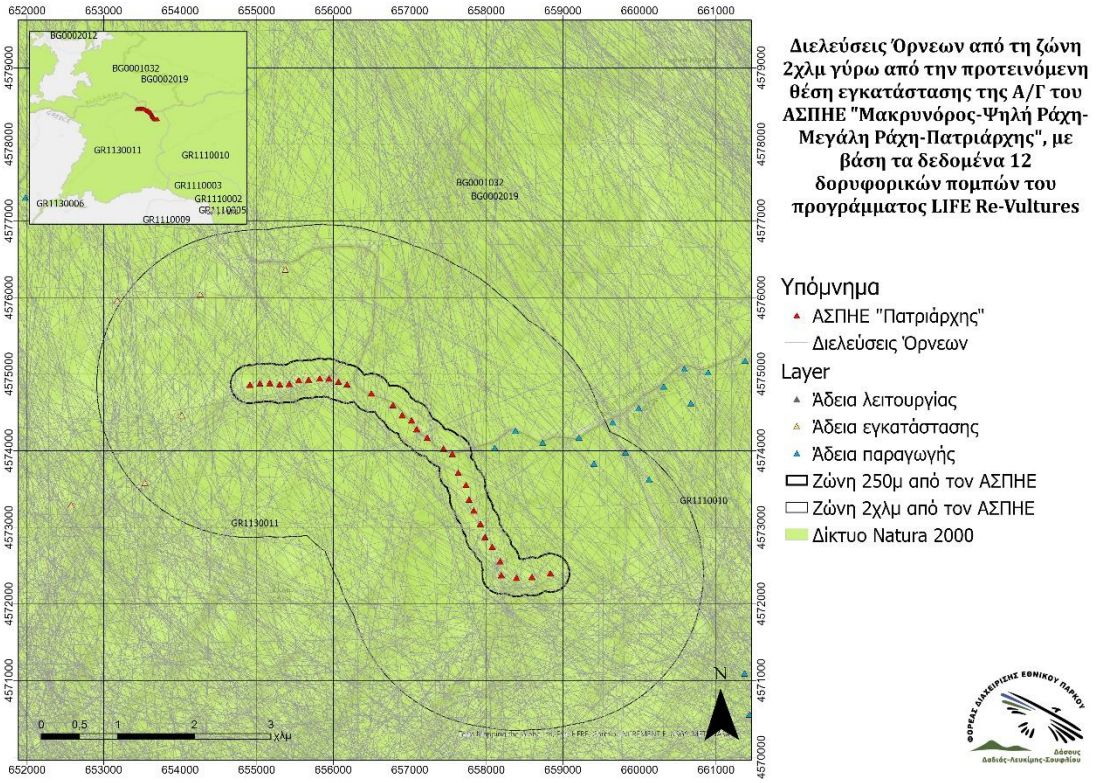

Εικόνα 5: Διελεύσεις Όρνεων στην ευρύτερη περιοχή χωροθέτησης του ΑΣΠΗΕ «Μακρυνόρος-Ψηλή ράχη-Μεγάλη ράχη-Πατριάρχης» με βάση τα δεδομένα 12 πομπών του προγράμματος LIFE Re-Vultures

Δεδομένου ότι 12 πομποί καταγράφουν τη θέση του πουλιού ανά 3 λεπτά και 15 πομποί καταγράφουν τη θέση του πουλιού ανά μία ώρα, κατά προσέγγιση, είναι σαφές ότι οι καταγραφές εντός ακτίνας 250μ από τις Α/Γ αποτελούν **υποσύνολο** της πραγματικής συχνότητας παρουσίας του είδους, καθώς η πιθανότητα η στιγμή καταγραφής της θέσης να συμπέσει με τη στιγμή κατά την οποία το πουλί διέρχεται από τη ζώνη αυτή είναι πολύ μικρή (για ενδεικτική σύγκριση των θέσεων καταγραφής με τις γραμμές διελεύσεων από τη ζώνη 250μ από τις Α/Γ βλ. Εικόνα 6). Ωστόσο, παραθέτουμε **ενδεικτικά** τη συχνότητα διελεύσεων Όρνεων σε ακτίνα 250μ από τις Α/Γ, όπως έχει υπολογιστεί με βάση τα δεδομένα τηλεμετρίας, προς σύγκριση με τα στοιχεία της μελέτης (Παράρτημα Ι). Σύμφωνα με τα δεδομένα τηλεμετρίας των 12 πομπών υψηλής χρονικής συχνότητας, σε ακτίνα 250μ από τις Α/Γ, καταγράφηκαν 9 πουλιά σε σύνολο 36 ημερών, ενώ ο συνολικός αριθμός των διελεύσεων εκτιμάται σε 38 κατ' ελάχιστο (αν υποθέσουμε ότι έχουμε μόνο μία διέλευση/πουλί/ημέρα). Αν ληφθούν υπόψη και οι πομποί που λαμβάνουν στίγμα ανά μία ώρα, καταγράφηκαν 11 πουλιά σε σύνολο 39 ημερών, ενώ ο συνολικός αριθμός των διελεύσεων εκτιμάται σε 41 κατ' ελάχιστο (αν υποθέσουμε ότι έχουμε μόνο μία διέλευση/πουλί/ημέρα). Αξίζει να αναφερθεί ότι για τους 12 πομπούς για τους οποίους υπάρχουν δεδομένα σχετικά με το ύψος πτήσης, στο 29,27% των περιπτώσεων η διέλευση έγινε από το ύψος του ρότορα (18-80μ). Η συχνότητα των διελεύσεων (λαμβάνοντας υπόψη μόνο πομπούς υψηλής χρονικής συχνότητας) αντιστοιχεί σε 0,002 διελεύσεις ανά ώρα καταγραφής σε δείγμα 12 πομπών, ή σε **0,015 ανά ώρα καταγραφής** για 115 πουλιά κατ' ελάχιστο, για τη ζώνη ακτίνας 250μ από τις Α/Γ, αν υποθέσουμε ότι έχουμε μόνο μία διέλευση/πουλί/ημέρα (Εικόνα 6). Το ύψος πτήσης εκτιμάται βάσει των δεδομένων των πομπών, σε συνδυασμό με το ψηφιακό υπόβαθρο μοντέλου υψομέτρου της ASTER (https://asterweb.jpl.nasa.gov/gdem.asp) και το μοντέλο γεωειδούς όπως έχει υπολογιστεί από τους Papadopoulos et al. (2019).

Με βάση τα στοιχεία τηλεμετρίας έχει καταγραφεί **μόνο μία διανυκτέρευση Όρνιου εντός της ζώνης 2χλμ από τις θέσεις των Α/Γ**. Για την αποτύπωση των θέσεων νυχτερινής κούρνιας χρησιμοποιήθηκαν τα δεδομένα του συνόλου των πομπών που αφορούσαν καταγραφές από τις 21:00 έως τις 05:00 της επόμενης μέρας (ή 19:00 και 06:00, αντίστοιχα, για τους χειμερινούς μήνες). Επιπλέον, βάσει των δεδομένων τηλεμετρίας, καταγράφηκε περιστασιακή χρήση του χώρου περιμετρικά των Α/Γ για στάση ή τροφοληψία, κυρίως σε νότια των Α/Γ 28-31.

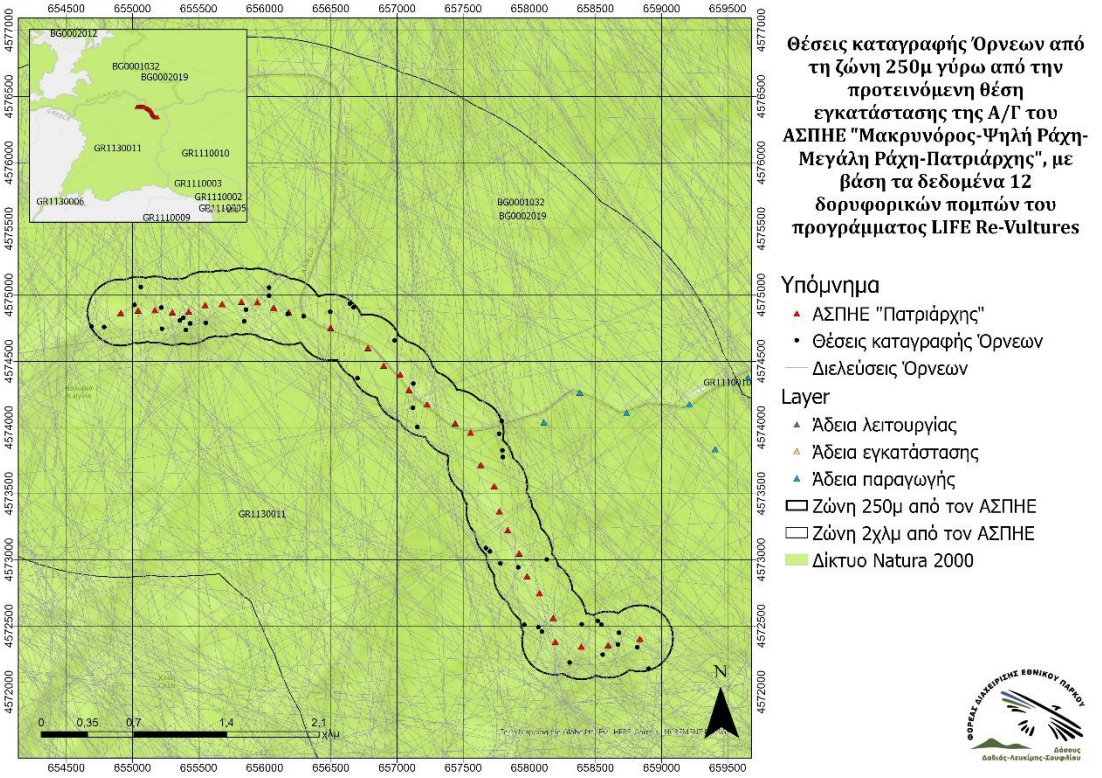

Εικόνα 6: Θέσεις καταγραφής Όρνεων σε ακτίνα 250μ από τον ΑΣΠΗΕ «Μακρυνόρος-Ψηλή ράχη-Μεγάλη ράχη-Πατριάρχης» με βάση τα δεδομένα 12 πομπών του προγράμματος LIFE Re-Vultures

2.2.3 Χρυσαετός

Σύμφωνα με τη μελέτη, ο Χρυσαετός παρατηρήθηκε μόνο σε 2 περιπτώσεις στην ΠΕΠ κατά το 2018/2019 (η μία δυτικότερα του ΑΣΠΗΕ Πατριάρχης και η δεύτερη βόρεια της εν λειτουργία Α/Γ 15, εκτός της αναπαραγωγικής περιόδου). Κατά τη διάρκεια παλαιότερων καταγραφών (2008, 2010, 2014) για άλλον ΑΣΠΗΕ στο δυτικό τμήμα της ΠΕΠ και δυτικότερα το είδος είχε παρατηρηθεί με πολύ χαμηλή συχνότητα (4 διελεύσεις συνολικά, σε πτήσεις μεταξύ των κορυφών Μικρονόρος και Μακρυνόρος και επιπλέον μία πλησίον της κορυφής Ψηλή ράχη). Για το είδος είναι γνωστές από τη βιβλιογραφία θέσεις φωλιάσματος στο ΒΔ τμήμα της ΠΕΠ (WWF 2013), σε βραχώδη περιοχή νότια του εν λειτουργία ΑΣΠΗΕ. Το είδος δεν εντοπίστηκε σε φώλιασμα στη συγκεκριμένη θέση κατά την έρευνα την άνοιξη του 2018, ενώ σχετικές ενδείξεις δεν εντοπίστηκαν ούτε την άνοιξη του 2019. Παρατηρείται ακόμα στην περιοχή συνεπώς είναι πιθανόν να φωλιάζει σε κάποιο δένδρο στην γύρω περιοχή (πχ. βόρεια των συνόρων).

Βάσει των δεδομένων που έχουν συλλεχθεί από τον κ. Σιδηρόπουλο κι έχουν διατεθεί στο Φορέα Διαχείρισης, σε ακτίνα 2χλμ από τον υπό εξέταση ΑΣΠΗΕ, το 2020 καταγράφηκαν 3 ανώριμα άτομα Χρυσαετού, σε συνολικά 46 διακριτές ημέρες (47 διελεύσεις). Επιπλέον, σε απόσταση 7χλμ νοτιοδυτικά του ΑΣΠΗΕ, το 2020 έχει καταγραφεί συστηματική κούρνια ενός ανώριμου ατόμου Χρυσαετού, γεννημένου το 2019, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, και κυρίως κατά τον Αύγουστο και το Σεπτέμβριο.

2.2.4 Άλλα είδη

Σύμφωνα με την μελέτη, καταγράφηκε σημαντική παρουσία για άλλα τρία είδη αρπακτικών πουλιών στην περιοχή. Συγκεκριμένα υπήρξαν:

- 9 καταγραφές Φιδαετού, στο 14% των ημερών καταγραφής. Από αυτές οι πέντε αφορούσαν άτομα σε μετανάστευση, ενώ η μία έγινε εντός της Ζώνης Α, αλλά εκτός της ζώνης άμεσης επίδρασης. Βάσει του μοντέλου Band προκύπτει θνησιμότητα ~0,02 ατόμων/έτος για το είδος
- 6 καταγραφές Γερακαετού, στο 11% των ημερών καταγραφής, μία από τις οποίες ήταν στη Ζώνη Α, αλλά εκτός της ζώνης άμεσης επίδρασης. Κατά το 2019 εντοπίστηκαν ενδείξεις

φωλιάσματος σε δένδρο στις πλαγιές νότια των εν λειτουργία Α/Γ10-11, σε απόσταση περίπου 350-500m. Βάσει του μοντέλου Band προκύπτει θνησιμότητα ~0,02 ατόμων/έτος για το είδος

- 12 καταγραφές Σφηκιάρη, στο 19% των ημερών καταγραφής. Από αυτές οι τρεις αφορούσαν άτομα σε μετανάστευση, ενώ οι τρεις έγιναν εντός της Ζώνης Α και η μία εντός της ζώνης άμεσης επίδρασης. Είναι πιθανό να φωλιάζει εντός της ΠΕΠ ή στα όρια αυτής, καθώς σε δύο περιπτώσεις καταγράφηκε ζευγάρι και πτήσεις display. Βάσει του μοντέλου Band προκύπτει θνησιμότητα ~0,02 ατόμων/έτος για το είδος

3. Εκτίμηση επιπτώσεων

Το **ρίσκο πρόσκρουσης** των πουλιών σε Α/Γ είναι μεγαλύτερο σε κορυφογραμμές, και ειδικά στα διάσελα και τις εγκοπές. Το ρίσκο πρόσκρουσης σε Α/Γ είναι μεγαλύτερο σε (ή κοντά σε) περιοχές που χρησιμοποιούνται τακτικά από μεγάλο αριθμό πτηνών για διατροφή ή κούρνιασμα και τοπικούς διαδρόμους πτήσης (European Commission, 2011). Επιπλέον, οι Carrete *et al.* (2011) μελετώντας τη θνησιμότητα από προσκρούσεις σε ΑΣΠΗΕ στην νότια Ισπανία για το Όρνιο, αναφέρουν ότι σχετίζεται σημαντικά με τη σχετική θέση και απόσταση από κρίσιμα ενδιαιτήματα του είδους. **Βάσει της μελέτης αναμένονται χαμηλής σημαντικότητας επιπτώσεις από πρόσκρουση για το Μαυρόγυπα, το Γερακαετό και το Σφηκιάρη και αμελητέας για το Φιδαετό.**

Αναφορικά με την **όχληση και τον εκτοπισμό**, οι μελέτες δείχνουν ότι το μέγεθος της όχλησης που προκαλείται από τους ΑΣΠΗΕ μπορεί να ποικίλλει σημαντικά (Rydell *et al.* 2012) και μπορεί τα επίπεδα όχλησης να διαφέρουν σημαντικά ανάμεσα στα είδη (Stevens *et al.* 2013, Pearce-Higgins *et al.* 2009). Σε κάποιες περιπτώσεις, τα πουλιά εκτοπίζονται σε παρακείμενες περιοχές χωρίς σημαντικές πληθυσμιακές επιπτώσεις ενώ σε άλλες περιπτώσεις τα πουλιά μπορεί να μετακινούνται σε περιοχές ήδη κατειλημμένες (από άτομα του ίδιου είδους) οπότε ο αυξημένος ανταγωνισμός μπορεί να οδηγεί και σε πληθυσμιακές επιπτώσεις (Rydell *et al.* 2012). Αυτή η διακύμανση μπορεί να εξαρτάται από ένα μεγάλο εύρος παραμέτρων, όπως τα εποχιακά και ημερήσια πρότυπα χρήσης από τα πτηνά, τη θέση των ΑΣΠΗΕ σε σχέση με σημαντικά ενδιαιτήματα, και τα χαρακτηριστικά των ΑΣΠΗΕ και των Α/Γ. Στην περίπτωση ενός ΑΣΠΗΕ στην Πορτογαλία (Tome *et al.* 2011, Tome *et al.* 2012) διαπιστώθηκε ότι οι κινήσεις των μεσαίου μεγέθους αρπακτικών (πχ. Σπιζαετός, Γερακαετός, Σφηκιάρης) κοντά στις Α/Γ μειώθηκαν, ενώ τα πρότυπα διελεύσεων άλλων ειδών (πχ. Όρνιο, Μαυρόγυπας, Φιδαετός) δεν επηρεάστηκαν. Αυτό επιβεβαιώνεται και για την περιοχή της Θράκης συγκεκριμένα, όπου, σε μελέτη του WWF Ελλάς για την παρακολούθηση των επιπτώσεων των αιολικών πάρκων μετά την κατασκευή, διαπιστώθηκε ότι οι γύπες που επισκέπτονται την περιοχή για να τραφούν πετούσαν σε μεγάλο ποσοστό στην επικίνδυνη περιοχή, και σχεδόν το 100% των πτήσεων αυτών βρέθηκε στην περιοχή σάρωσης των ανεμογεννητριών. Ορισμένοι γύπες άλλαζαν κατεύθυνση πτήσης, ψάχνοντας για κατάλληλο σημείο προσπέλασης μεταξύ των ανεμογεννητριών. Αντιθέτως, πολύ λίγα από τα αρπακτικά πουλιά που διατηρούσαν επικράτειες στην περιοχή πετούσαν στην επικίνδυνη περιοχή, και ένα μικρό ποσοστό αυτών των πτήσεων βρέθηκε κοντά στην περιοχή σάρωσης των ανεμογεννητριών (κυρίως στα άκρα των ΑΣΠΗΕ) (Ruiz *et al.* 2005). **Στη μελέτη αναφέρεται ότι η έμμεση απώλεια ενδιαιτήματος λόγω εκτόπισης για το σύνολο των ειδών που εξετάστηκαν αναμένεται να είναι αμελητέα, με υποθετική μείωση της δραστηριότητας κατά 50% σε ακτίνα 500μ γύρω από κάθε Α/Γ.**

Βάσει της μελέτης, αναμένεται να προκύψουν *μέτριας σημαντικότητας συνεργιστικές/ σωρευτικές επιπτώσεις από το σύνολο των αδειοδοτημένων και υφιστάμενων ΑΣΠΗΕ στην περιοχή μελέτης* για το Μαυρόγυπα και το Φιδαετό, *χαμηλής/μέτριας σημαντικότητας* για το Γερακαετό και *χαμηλής* για το Σφηκιάρη. Σήμερα, στη Θράκη, εντοπίζονται 164 εγκατεστημένες Α/Γ εντός ΖΕΠ, και άλλες 92 περιφερειακά αυτών (σύνολο 256, 251 από τις οποίες βρίσκονται εντός Σημαντικών Περιοχών για τα Πουλιά), δρώντας συσσωρευτικά και πλήττοντας αποδεδειγμένα την ακεραιότητα του δικτύου Natura 2000, παραβιάζοντας το άρθρο 6, παράγραφος 3, της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων και της άγριας πανίδας και χλωρίδας. Παράλληλα, ο αριθμός των ΑΣΠΗΕ που βρίσκονται σε διαδικασία αδειοδότησης στην περιοχή είναι σχεδόν τριπλάσιος των εγκατεστημένων, απειλώντας άμεσα ακόμα και τη βιωσιμότητα των πληθυσμών ορισμένων ειδών. Σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιευμένη εργασία, η Ελλάδα μπορεί να πετύχει τους στόχους που έχουν τεθεί σε σχέση με την παραγωγή ρεύματος από ΑΠΕ, ακόμα και με τον πλήρη αποκλεισμό ευαίσθητα περιβαλλοντικά περιοχών, συμπεριλαμβανομένου και μεγάλου μέρους της Θράκης, από την εγκατάσταση νέων ΑΣΠΗΕ (Kati et al. 2021).

Για τον πληθυσμό του Μαυρόγυπα που αναπαράγεται στο Εθνικό Πάρκο Δάσους Δαδιάς-Λευκίμης-Σουφλιου, ο κίνδυνος εξαφάνισης από την αύξηση των εγκατεστημένων ΑΣΠΗΕ στην περιοχή της Θράκης τεκμηριώνεται και βάσει δύο πρόσφατα δημοσιευμένων εργασιών (Dimitriou et. al 2021, Vasilakis et al. 2017). Σημαντικός αριθμός αρπακτικών πουλιών έχουν βρεθεί νεκρά από πρόσκρουση σε ανεμογεννήτριες της ευρύτερης περιοχής, πέντε από τα οποία βρέθηκαν κατά την περίοδο των τελευταίων μόλις δύο ετών (2018-2019). Τα παραπάνω περιστατικά αφορούν συγκεκριμένα έναν Θαλασσαετό στον ΑΣΠΗΕ «Δερβένι-Μικρό Δερβένι-Σλίβα» στις 15/02/2018, ένα Όρνιο στον ΑΣΠΗΕ «Άσπρη Πέτρα» στις 26/09/2018, ένα Μαυρόγυπα κι έναν Κραυγαετό στον ΑΣΠΗΕ «Χυλός» (σε απόσταση περίπου 2200μ από τον υπό εξέταση ΑΣΠΗΕ), στις 20/08/2018 και 19/08/2019, αντίστοιχα, κι ένα Μαυρόγυπα στον ΑΣΠΗΕ «Μυτούλα-Κεφάλι» στις 21/08/2019. Με βάση τα παραπάνω, **κρίνεται απαραίτητος ο μετριασμός των επιπτώσεων κάθε υφιστάμενου ΑΣΠΗΕ, ανεξαρτήτως αν η συμβολή του είναι μικρή ή μεγάλη, με στόχο τη μείωση κατά το δυνατό των συνεργιστικών επιπτώσεων από το σύνολο των έργων.**

Για το σύνολο των επιπτώσεων, στην ΕΟΑ δε γίνεται καμία αναφορά στο Όρνιο, καθώς το είδος δεν καταγράφηκε από τους μελετητές κατά τις εργασίες πεδίου. Ωστόσο, βάσει των δεδομένων τηλεμετρίας οι επιπτώσεις για το Όρνιο αναμένεται να είναι παρόμοιες με αυτές για το Μαυρόγυπα, καθώς η δραστηριότητα του Όρνιου εντός της ΠΕΠ φαίνεται να κυμαίνεται σε ελαφρώς υψηλότερα επίπεδα από ότι του Μαυρόγυπα.

Με βάση τα παραπάνω, και δεδομένου ότι η ισχύουσα ΑΕΠΟ δεν περιλαμβάνει επί της ουσίας όρους σχετικά με το μετριασμό των επιπτώσεων σε προστατευόμενα είδη της ορνιθοπανίδας, κρίνεται απαραίτητη η ενσωμάτωση επιπλέον όρων, έτσι ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι ενδεχόμενες επιπτώσεις λόγω όχλησης και πρόσκρουσης από τη λειτουργία του έργου.

4. Αξιολόγηση προτεινόμενων μέτρων μετριασμού

Παρακάτω παρατίθενται προτεινόμενοι περιβαλλοντικοί, έτσι ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι ενδεχόμενες επιπτώσεις λόγω όχλησης και πρόσκρουσης από τη λειτουργία του έργου.

Προτεινόμενοι περιβαλλοντικοί όροι

1. Ο νυκτερινός φωτισμός του έργου (πέραν της σήμανσης των Α/Γ), δηλαδή του κτιρίου ελέγχου κλπ, να ελαχιστοποιηθεί και να περιοριστεί στον απολύτως αναγκαίο για την ασφάλεια των εγκαταστάσεων και για την επισήμανση κινδύνων για την ασφάλεια του κοινού, ώστε να περιορίζονται οι επιπτώσεις στην πανίδα και ορνιθοπανίδα της περιοχής. Επίσης να χρησιμοποιείται φωτισμός που δεν προσελκύει έντομα, ώστε να μην προσελκύονται νυχτερίδες. Ο σταθερός φωτισμός των ανεμογεννητριών θα πρέπει να αποφεύγεται για να μειώνεται ο κίνδυνος πρόσκρουσης. Αν αυτό είναι αναπόφευκτο, θα μπορούσε να εξεταστεί η περίπτωση του άσπρου στροβοσκοπικού φωτισμού που αναβοσβήνει, ως λιγότερο ελκυστικού για τα πουλιά.

2. Η λειτουργία του ΑΣΠΗΕ να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρ. 4 του άρθρου 5Β της 8353/276/Ε103/2012 ΚΥΑ (ΦΕΚ 415/Β) και ειδικότερα: υποχρέωση για τακτικό έλεγχο του χώρου του σταθμού (τρεις φορές την εβδομάδα ή και συχνότερα, κατά περίπτωση) και απομάκρυνση των νεκρών ζώων (κτηνοτροφικών κυρίως), η παρουσία των οποίων θα μπορούσε να προσελκύσει πτωματοφάγα αρπακτικά πτηνά. Ο έλεγχος θα πρέπει να περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο τη ζώνη περιμετρικά των Α/Γ σε ακτίνα 500m και κατά μήκος της οδού σύνδεσης των Α/Γ σε ακτίνα ≥300m εκατέρωθεν αυτής. Τα νεκρά αυτά ζώα θα πρέπει να αδρανοποιούνται/καίγονται σε πιστοποιημένη μονάδα σε συνεργασία με την κτηνιατρική υπηρεσία, ή να θάβονται με ευθύνη της εταιρίας ή να αποτίθενται σε υφιστάμενους αδειοδοτημένους χώρους τροφικής ενίσχυσης αρπακτικών πουλιών. Η ευθύνη για τη συλλογή και μεταφορά νεκρών ζώων πρέπει να ανήκει στην εταιρία κατασκευής και λειτουργίας του ΑΣΠΗΕ και το προσωπικό που απασχολείται καθημερινά θα έχει, εντός των καθηκόντων του, τη μέριμνα της απομάκρυνσης τέτοιου είδους πιθανής πηγής τροφοληψίας, που θα μπορούσε να προσελκύσει τα αρπακτικά και κυρίως τα πτωματοφάγα είδη προκαλώντας μεγαλύτερη συγκέντρωση από την καταγεγραμμένη στην περιοχή.
3. Να εγκατασταθεί σύστημα αποτροπής προσκρούσεων στις Α/Γ 1, 3, 10, 12, 14, 16, 18, 21, 24, 31. Το σύστημα θα πρέπει να περιλαμβάνει οπτική αναγνώριση πτήσεων (ανίχνευση) σε πραγματικό χρόνο, ενεργοποίηση μέσων προειδοποίησης/αποτροπής (ηχητικών) και αυτόματη ρύθμιση λειτουργίας Α/Γ (με περιοδική επιβράδυνση των ροτόρων ή και παύση)

όταν αυτό απαιτείται, και θα καλύπτει σε κάθε περίπτωση τα 2 πτωματοφάγα είδη (Όρνιο, Μαυρόγυπας) και το Φιδαετό. Η παρακολούθηση, η συντήρηση και ο έλεγχος της λειτουργίας του συστήματος θα γίνεται από κατάλληλα εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό και θα περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα μόνιμης παρακολούθησης (monitoring). Η λειτουργία του αυτοματοποιημένου συστήματος θα πρέπει απαραιτήτως **να συνδυάζεται με την καθημερινή και ολοήμερη παρουσία ορνιθολόγων-παρατηρητών που θα καλύπτουν το σύνολο των Α/Γ**, με δυνατότητα χειροκίνητης επιβράδυνσης των ροτόρων ή και παύση της λειτουργίας τους, σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι κάποιο πουλί βρίσκεται σε πορεία πρόσκρουσης με κάποια Α/Γ, όπως προτείνεται βάσει των αποτελεσμάτων του προγράμματος LIFE12 BIO/GR/000554 αλλά και άλλων ερευνών (Tome et al. 2017). Για τις ανάγκες κάλυψης του συνόλου των Α/Γ του ΑΣΠΗΕ απαιτείται επιπλέον η παρουσία **δύο ορνιθολόγων-παρατηρητών στις θέσεις των Α/Γ 5 και 28.** Τα αποτελέσματα (δεδομένα) των καταγραφών και ενεργειών του συστήματος θα αναλύονται (και θα αξιολογούνται) σε Ετήσιες Εκθέσεις που θα ενσωματώνονται στις Αναφορές Παρακολούθησης που θα υποβάλλονται στις αρμόδιες Υπηρεσίες και στο Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς-Λευκίμης-Σουφλίου, ενώ θα παρέχεται στο Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς-Λευκίμης-Σουφλίου πρόσβαση στα πρωτογενή δεδομένα που θα καταγράφονται από το σύστημα.

4. Να τηρηθεί και να υποβληθεί στην Υπηρεσία ολοκληρωμένο πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης, όπως αυτό περιγράφεται στην παρούσα ΜΠΕ και την Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση, προκειμένου να εκτιμηθεί η χρήση του χώρου από τα ευαίσθητα είδη και να διαπιστωθεί αν η θέση κάποιας Α/Γ δημιουργεί προβλήματα σε σχέση με τα όσα εκτιμήθηκαν στην παρούσα ΕΟΑ. Τα αποτελέσματα θα υποβάλλονται μαζί με τυχόν προτάσεις για βελτιώσεις στο σχεδιασμό του έργου στις Αρμόδιες Υπηρεσίες. Το πρόγραμμα παρακολούθησης θα περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο τα εξής:
    a. Παρακολούθηση της δραστηριότητας ορνιθοπανίδας και της αποτελεσματικότητας των σχετικών όρων (με βάση το Σχέδιο Παρακολούθησης του Παραρτήματος ΙΙ της ΕΟΑ). Η παρακολούθηση δραστηριότητας ορνιθοπανίδας (σε συνέχεια των καταγραφών της ΕΟΑ και της μεθοδολογίας της) για τουλάχιστον τρία (3) έτη λειτουργίας από την έκδοση των Περιβαλλοντικών Όρων, και στη συνέχεια το ετήσιο πρόγραμμα να επαναλαμβάνεται κάθε 5 έτη ως την επόμενη ανανέωση ή τροποποίηση της ΑΕΠΟ, κατά την οποία δύναται να επανεξεταστεί ο όρος (δηλ. για παράδειγμα αν η ανανέωση ΑΕΠΟ γίνει σε 15 χρόνια, η παρακολούθηση θα έχει εφαρμοστεί κατά τα έτη λειτουργίας 1, 2, 7, 12). Επιπρόσθετα, σε μόνιμη βάση (μόνιμη παρακολούθηση) θα αξιολογείται και η αποτελεσματικότητα των προτεινόμενων μέτρων. Ειδικότερα, θα περιλαμβάνεται και Α) ανάλυση/ αξιολόγηση των καταγεγραμμένων δεδομένων από το Σύστημα αποτροπής προσκρούσεων, εφόσον κριθεί εφικτή η εγκατάσταση αυτού (με ανάλυση και για τα επιμέρους είδη στόχους) καθώς και Β) επιτόπια διερεύνηση για τυχόν θνησιμότητα. Τα αποτελέσματα της παρακολούθησης ορνιθοπανίδας (παρακολούθηση δραστηριότητας και μόνιμη παρακολούθηση αποτελεσματικότητας των όρων) θα περιλαμβάνονται σε Ετήσιες Εκθέσεις. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα περιβαλλοντικής παρακολούθησης θα περιλαμβάνει τουλάχιστον 40 ημέρες καταγραφών πεδίου ετησίως, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, για την παρακολούθηση χρήσης του χώρου και επιπτώσεων ενόχλησης/ εκτόπισης, καθώς και για την αναζήτηση φωλιών και κρίσιμων ενδιαιτημάτων κατά την αναπαραγωγική περίοδο.
    b. Πρόγραμμα που θα διερευνά ενδεχόμενη όχληση και εκτόπιση από τη συγκεκριμένη περιοχή τροφοληψίας ή τις θέσεις φωλεοποίησης και να αξιολογούνται οι επιπτώσεις που αφορούν στην εκτόπιση, barrier effect και πρόσκρουση.
    c. Έρευνα που θα εξετάζει το κατά πόσο υπάρχουν περιστατικά προσκρούσεων (με έρευνα για νεκρά πτηνά στην περιοχή εγκατάστασης των Α/Γ). Ο έλεγχος για νεκρά πουλιά και νυχτερίδες θα πρέπει να γίνεται με τη συνδρομή ειδικά εκπαιδευμένου σκύλου, **τρεις φορές την εβδομάδα** και θα περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο ακτίνα **400 m περιμετρικά των Α/Γ και 300 m εκατέρωθεν της οδού σύνδεσης των Α/Γ**. Να διατηρούνται πρωτόκολλα τα οποία θα συμπληρώνονται τα αποτελέσματα

των ερευνών για αναζήτηση νεκρών πουλιών. Τα πρωτόκολλα θα πρέπει να είναι διαθέσιμα εφόσον ζητηθούν από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Σε περίπτωση που εντοπιστεί νεκρό αρπακτικό πουλί ή γύπας, τότε θα πρέπει να ενημερώνονται άμεσα οι αρμόδιες Υπηρεσίες και ο Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς-Λευκίμης-Σουφλίου, ώστε να προσέλθουν άμεσα και να διαχειριστούν το περιστατικό.

Όλα τα δεδομένα – στοιχεία που θα συλλέγονται στο πλαίσιο εφαρμογής του σχεδίου περιβαλλοντικής παρακολούθησης και αφορούν στις παρατηρήσεις ορνιθοπανίδας, είτε από το προσωπικό είτε από τυχόν εγκατεστημένα αυτοματοποιημένα συστήματα, να είναι διαθέσιμα στις αρμόδιες Υπηρεσίες και στο Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς-Λευκίμης-Σουφλίου σε πρωτογενή μορφή και σε πραγματικό χρόνο. Επίσης, τα αποτελέσματα, τα συμπεράσματα και η αναφορά για τις δράσεις στο πλαίσιο του προγράμματος παρακολούθησης να υποβάλλονται με τη μορφή ετήσιων εκθέσεων στις αρμόδιες Υπηρεσίες και στο Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς-Λευκίμης-Σουφλίου στην αρχή κάθε έτους και με περίοδο αναφοράς το προηγούμενο έτος. Οι εκθέσεις θα πρέπει να αξιολογούνται ως προς την επιτυχία των μέτρων προστασίας, την ανάγκη λήψης τυχόν πρόσθετων μέτρων που δεν είχαν αρχικά προβλεφθεί κτλ

5. Σε περίπτωση εντοπισμού νεκρού ή τραυματισμένου πουλιού να καταγράφεται το συμβάν και να ενημερώνεται άμεσα η Υπηρεσία, η αρμόδια Δασική Υπηρεσία και ο Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς-Λευκίμης-Σουφλίου, έτσι ώστε να ώστε να ακολουθείται η αρμόζουσα διαδικασία για την καταχώρηση του συμβάντος και την περισυλλογή του πουλιού και να παρέχεται το συντομότερο δυνατόν η απαραίτητη περίθαλψη.
6. Το μόνιμο προσωπικό που βρίσκεται στο χώρο του έργου να ενημερωθεί και να εκπαιδευτεί σε θέματα προστασίας περιβάλλοντος (πυροπροστασία, διαχείριση αποβλήτων κτλ.) και ειδικότερα θέματα όπως των απαιτούμενων ενεργειών σε περιπτώσεις εντοπισμού νεκρών ή τραυματισμένων ατόμων ορνιθοπανίδας
7. Να ενημερωθούν οι κάτοικοι της περιοχής που κινούνται κοντά στις Α/Γ, για τις απαραίτητες ενέργειες σε περίπτωση εντοπισμού νεκρού ή τραυματισμένου πουλιού, με σκοπό την έγκαιρη συλλογή και διάγνωση των αιτιών θανάτου/τραυματισμού από τις αρμόδιες Υπηρεσίες ή το Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς-Λευκίμης-Σουφλίου
8. Στις περιπτώσεις εκείνες που η παρακολούθηση εντοπίζει κάποιες επιπτώσεις (αυξημένη συγκέντρωση ή κινητικότητα ειδών στο χώρο) σε συγκεκριμένες ανεμογεννήτριες, προτείνεται ο σχεδιασμός δράσεων ενεργής διαχείρισης των χώρων κάτω από τις ανεμογεννήτριες (δημιουργία ανεπιθύμητων για τα πουλιά ενδιαιτημάτων) μετά από κατάλληλες μελέτες, καθώς και των ενδιαιτημάτων περιφερειακά του αιολικού πάρκου, ώστε να δημιουργηθούν κατάλληλα ενδιαιτήματα που θα προσελκύουν τα πουλιά μακριά από τις ανεμογεννήτριες. Τέτοιες διαχειριστικές δράσεις μπορούν για παράδειγμα να είναι η άροση και η σπορά εγκαταλελειμμένων αγρών και η εκχέρσωση δασωμένων αγρών μετά από κατάλληλες μελέτες, ώστε τα είδη ενδιαφέροντος που πιθανόν να επηρεαστούν από το αιολικό πάρκο να οδηγούνται σε ασφαλείς εναλλακτικές περιοχές και να ευνοούνται έμμεσα. Στις μελέτες αυτές θα πρέπει απαραιτήτως να ληφθούν υπόψη και τα λοιπά είδη χλωρίδας και πανίδας της περιοχής.
9. Σε περίπτωση που κατά την παρακολούθηση της λειτουργίας του ΑΣΠΗΕ διαπιστωθεί ότι κάποια/ες Α/Γ παρουσιάζουν αυξημένο ρίσκο πρόσκρουσης ή καταγραφεί περιστατικό πρόσκρουσης, θα πρέπει να προβλέπεται η επιβολή περιοδικής παύσης λειτουργίας ή/και η κατάργησης κάποιας/ων Α/Γ.

Προτάσεις αντισταθμιστικών περιβαλλοντικών όρων

Με σκοπό την αντιστάθμιση των επιπτώσεων από τη λειτουργία του ΑΣΠΗΕ ή/και στο πλαίσιο υλοποίησης του τοπικού σχεδίου δράσης της ΥΑ 168599/1495/2018, κρίνεται σκόπιμη η υποστήριξη από το φορέα του έργου μιας σειράς δράσεων με κύριους στόχους την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του φαινομένου της χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων, την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των κατοίκων της ευρύτερης περιοχής για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, τη μελέτη και προστασία ειδών και οικοτόπων προτεραιότητας και τη διαχείριση των ενδιαιτημάτων

απειλούμενων ειδών προτεραιότητας και απειλούμενων οικοτόπων, σε συνεργασία με το Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δάσους Δαδιάς – Λευκίμης – Σουφλίου και τη Δασική Υπηρεσία. Η υποστήριξη θα μπορούσε ενδεικτικά να περιλαμβάνει:

- Κάλυψη εξόδων συλλογής νεκρών πουλιών (οχήματα, καύσιμα, αναλώσιμα υλικά συλλογής & αποθήκευσης, αποστολής, νεκροψίας & νεκροτομής, ακτινογραφίες, τοξικολογική ανάλυση κτλ) Θα πρέπει να καλύπτονται τα έξοδα της/των αρμόδιων κατά το νόμο υπηρεσιών (Δασική Υπηρεσία, Φορέας Διαχείρισης και Κτηνιατρική Υπηρεσία).
- Χρηματοδότηση ειδικών διαχειριστικών δασοκομικών εργασιών ή ειδικών δασοτεχνικών έργων επί εκτάσεων που υποδεικνύει Δασική Υπηρεσία, με σκοπό τη βελτίωση και την προστασία τους μέσω της αύξησης της βιοποικιλότητας και του θηρευτικού κεφαλαίου: α) Κατασκευή υδρομαστεύσεων για την βελτίωση της διαθεσιμότητας του επιφανειακού νερού στα ενδιαιτήματα των ειδών χαρακτηρισμού, β) Διεύρυνση των υφιστάμενων διακένων εντός των αναδασώσεων για την αντιστάθμιση απώλεια ενδιαιτήματος του Χρυσαετό, γ) Δημιουργία διακένων περιμετρικά υπεραιωνόβιων δρυών εντός των αναδασώσεων, γ) Αύξηση του κρασπεδικού ενδιαιτήματος κατά μήκος των δασικών δρόμων που διασχίζουν τις αναδασωτέες εκτάσεις, δ) Διενέργεια καλλιεργητικών υλοτομιών εντός των αναδασώσεων, ε) Συντήρηση του οδικού δικτύου
- Χρηματοδότηση περιοδικής παρακολούθησης σαρκοφάγων θηλαστικών (θηρευτών). Θα πρέπει να καλύπτονται τα έξοδα της/των αρμόδιων κατά το νόμο υπηρεσιών (Δασική Υπηρεσία και Φορέας Διαχείρισης)
- Χρηματοδήτηση μελέτης εκτίμησης του πληθυσμού των κορακοειδών και του ανταγωνισμού τους με τα είδη χαρακτηρισμού. Θα πρέπει να καλύπτονται τα έξοδα της/των αρμόδιων κατά το νόμο υπηρεσιών (Δασική Υπηρεσία και Φορέας Διαχείρισης)
- Χρηματοδότηση διανομής ηλεκτρικών περιφράξεων για την αποτροπή επιθέσεων λύκων σε ποιμνιοστάσια. Θα πρέπει να καλύπτονται τα έξοδα της/των αρμόδιων κατά το νόμο υπηρεσιών (Δασική Υπηρεσία και Φορέας Διαχείρισης)
- Χρηματοδότηση αντικατάστασης φονευθέντων κτηνοτροφικών ζώων από επιθέσεις λύκων. Θα πρέπει να καλύπτονται τα έξοδα της/των αρμόδιων κατά το νόμο υπηρεσιών (Κτηνιατρική Υπηρεσία και Φορέας Διαχείρισης)
- Κάλυψη εξόδων για εκστρατείες ενημέρωσης των κατοίκων των οικισμών περιφερειακά του ΑΣΠΗΕ για την παράνομη χρήση δηλητηριασμένων δολωμάτων και χρηματοδότηση προγράμματος για τακτικούς επιτόπιους ελέγχους από το Φορέα Διαχείρισης και την αρμόδια Δασική Υπηρεσία
- Οικονομική ενίσχυση Κέντρων Περίθαλψης Άγριων Ζώων

5. Συμπεράσματα

Με βάση τα παραπάνω, εισηγούμαι **θετικά** επί της μελέτης περιβάλλοντος και της ειδικής οικολογικής αξιολόγησης για την ανανέωση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, του έργου: «Αιολικός σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, ισχύος 40,3MW, στη θέση «ΜΑΚΡΥΝΟΡΟΣ – ΨΗΛΗ ΡΑΧΗ – ΜΕΓΑΛΗ ΡΑΧΗ - ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ» εντός του Δήμου Αρριανών, Π.Ε. Ροδόπης, της «Χ. ΡΟΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε.»», **υπό την προϋπόθεση εφαρμογής του συνόλου των περιβαλλοντικών όρων που αναφέρονται παραπάνω**.

Βιβλιογραφία

Δημαλέξης, Τ., Καστρίτης, Θ., Μανωλόπουλος, Α., Κορμπέτη, Μ., Φριτς, Γ., Saravia Mullin, V., Ξηρουχάκης, Σ. & Δ. Μπούσμπουρας. 2010. Προσδιορισμός και χαρτογράφηση των ορνιθολογικά ευαίσθητων στα αιολικά πάρκα περιοχών της Ελλάδας. Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, Αθήνα, 126 σελ

Λεγάκης, Α., Μαραγκού, Π., 2009. Το κόκκινο βιβλίο των απειλούμενων ζώων της Ελλαδας. Ελληνική Ζωολογική Εταιρία, Αθήνα.

Band, W.M., Madders, M., Whitfield, D.P., 2007. Developing field and analytical methods to assess avian collision risk at wind farms, in: De Lucas, M., Janss, G., Ferrer, M. (Eds.), Birds and Wind Farms: Risk Assessment and Mitigation. Quercus Editions, Madrid, pp. 259–275.

Brown, M.J., Linton, E. & E. Rees. 1992. Causes of mortality among wild swans in Britain. Wildfowl 43: 70-79.

Carrete, M., Sanchez-Zapata, J., Benitez, J., Lobon, M., Montoya, F. & J. Donazar. 2011. Mortality at wind farms is positively related to large-scale distribution and aggregation in griffon vultures. Biological Conservation 145: 102-108

European Commission. 2011. Wind energy developments and Natura 2000 – guidance document

Itty, C., Duriez, O., 2017. Le suivi par GPS , une méthode efficace pour évaluer l β€TM impact des parcs éoliens sur des espèces à fort enjeux de conservation : l β€TM exemple de l β€TM Aigle royal (Aquila chrysaetos) dans le sud du massif central Résumé Méthodologie, in: Seminaire Eolien et Biodiverite - Artiues-Pres-Bordeaus. pp. 42–48.

Kati, V., Kassara, C., Vrontisi, Z., & Moustakas, A. 2021. The biodiversity-wind energy-land use nexus in a global biodiversity hotspot. Science of the Total Environment, 768, 144471. https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2020.144471

Martin, G., Portugal, S. & C. Murn. 2012. Visual fields, foraging and collision vulnerability in Gyps vultures. Ibis 154: 626-631

Papadopoulos, N., Melissinos, P., Katsafados, I., Nikolaidis, G., 2019. Calculating a geoid model for Greece using gravity and GPS observations Calculating a geoid model for Greece using gravity and GPS observations, in: 4th Joint International Symposium on Deformation Monitoring (JISDM), 15-17 May 2019. Athens, Greece. doi:10.13140/RG.2.2.22623.71841/1

Pearce-Higgins, J., Stephen, L., Langston, R., Bainbridge, I. & R. Bullman. 2009. The distribution of breeding birds around upland wind farms. Journal of Applied Ecology 46: 1323-1331

Ruiz, C., Schindler, S. & K. Poirazidis. 2005. Impact of wind farms on birds in Thrace, Greece. Technical Report, 2005. WWF Greece, Athens. 43 pp

Rydell, J., Engstrom, H., Hedenstrom, A., Larsen, J., Pettersson, J. & M. Green. 2012. The effect of wind power on birds and bats – A synthesis. Report 6511, Swedish Environmental Protection Agency

Stevens, T., Hale, A., Karsten, K. & V. Bennett. 2013. An analysis of displacement from wind turbines in a wintering grassland bird community. Biodiversity and Conservation 22: 1755-1767

Tome, R., Canario, F., Leitao, A., Pires, N., Teixeira, I., Cardoso, P. & M. Repas. 2011. Radar detection and turbine stoppage: reducing soaring bird mortality at wind farms. In: May, R. & K. Bevanger. (eds.). Proceedings, Conference on wind energy and wildlife impacts, 2-5 May 2011, Trondheim, Norway

Tome, R. Leitao, A., Canario, F., Pires, N., Rosario, I. & P. Cardoso. 2012. Barrier effects and collision risk: does every soaring bird species react similarly to a wind farm? In: Edited. I Congreso Iberico sobre Energia eolica y Conservacion de la fauna. Congress Proceedings. Jerez 12-14 January 2012

Vasilakis, D.P., Whitfield, D.P., Kati, V., 2017. A balanced solution to the cumulative threat of industrialized wind farm development on cinereous vultures (Aegypius monachus) in south-eastern Europe. PLoS One 12, e0172685. doi:10.1371/journal.pone.0172685

WWF Ελλάς. 2013. Αιολικά πάρκα στη Θράκη: Αναθεωρημένη πρόταση ορθής χωροθέτησης του WWF Ελλάς. Δαδιά – Αθήνα: Ιούλιος 2013.

Παραρτήματα

Παράρτημα Ι: Αριθμός καταγραφών πουλιών στην περιοχή χωροθέτησης του ΑΣΠΗΕ «Μακρυνόρος-Ψηλή ράχη-Μεγάλη ράχη-Πατριάρχης» ανά είδος πουλιού και ανά πομπό

Είδος	Κωδικός πουλιού	Αριθμός ημερών καταγραφής σε απόσταση 2χλμ από της Α/Γ	Αριθμός ημερών καταγραφής σε απόσταση 250μ από της Α/Γ
Μαυρόγυπας	60 Bulg19	2	
	65 Bulg16	6	
	A1 Bulg13	8	
	A2 Bulg03	2	
	A3 Bulg10	2	
	A4 Bulg01	3	
	A7 161646	1	
	C5 161645	5	
	C9 161652	17	1
	E0 Bulg15	1	
	E4 Bulg12	1	
	E5 Bulg17	1	
	E6 Bulg18	13	
	H1 Bulg20	3	
	H4 Bulg02	7	
	H5 Bulg08	4	
	M7 161649	2	
	WT10	10	2
	WT83	103	9
	WTA8	12	
	WTA9	22	3
	WTC4	30	3
	WTC7	11	
	WTH9	22	3
	WTK0	9	
	WTK4	15	2
	WTM6	13	2
Όρνιο	3K Bulg05	5	1
	3L Bulg06	2	
	3P 5629	14	1
	3R 5631	10	1
	3U 5633	33	8
	3V 5635	37	2
	3W 5636	36	11
	3X 5637	2	
	3Y 5640	6	
	4V 5638	17	4
	6M 5630	30	2
	6R Bulg21	4	
	6T 161647	1	

6W 5641	35	4
6X Bulg07	9	2
6Y 5639	1	
8F 5640	9	
9V1 5634	38	5

Παράρτημα ΙΙ: Ελάχιστος αριθμός διελεύσεων μαρκαρισμένων ατόμων Μαυρόγυπα ανά τρίμηνο σε ακτίνα 2χλμ από την προτεινόμενη «Μακρυνόρος-Ψηλή ράχη-Μεγάλη ράχη-Πατριάρχης» την περίοδο Οκτώβριος 2016-Φεβρουάριος 2021

Κωδικός πομπού	Τρίμηνο												
	2016/4	**2017/1**	**2017/2**	**2017/3**	**2017/4**	**2018/1**	**2018/2**	**2018/3**	**2018/4**	**2019/1**	**2019/2**	**2019/3**	**2019/4**
60 Bulg19													
65 Bulg16							1					1	
A1 Bulg13	2			1				1		1			
A2 Bulg03	1			1									
A3 Bulg10	2												
A4 Bulg01	3												
A7 161646				1									
C5 161645		1								1			
C9 161652				5	1		1	1			2	1	1
E0 Bulg15							1						
E4 Bulg12							1						
E5 Bulg17									1				
E6 Bulg18							6	3		2			
H1 Bulg20							3						
H4 Bulg02							1	4		1	1		
H5 Bulg08							1	3					
M7 161649													
WT10				4									
WT83	3	2	4	10			7	17	2	1	5	15	1
WTA8			1	7			1	3					
WTA9		1	1	3	2		2			1	2	3	
WTC4		2	6	7	1		2	5	1		1	4	
WTC7			1	4			5	1					
WTH9						1	3	6					2
WTK0							2	2		1	2	2	
WTK4													
WTM6													
Σύνολο	**11**	**6**	**13**	**43**	**4**	**1**	**37**	**46**	**4**	**8**	**13**	**26**	**4**

Παράρτημα ΙΙΙ: Ελάχιστος αριθμός διελεύσεων μαρκαρισμένων ατόμων Όρνιου ανά τρίμηνο σε ακτίνα 2χλμ από την προτεινόμενη θέ
«Μακρυνόρος-Ψηλή ράχη-Μεγάλη ράχη-Πατριάρχης» την περίοδο Οκτώβριος 2016- Φεβρουάριος 2021

Κωδικός πομπού	**Τρίμηνο**													
	2016/3	**2017/1**	**2017/2**	**2017/3**	**2017/4**	**2018/1**	**2018/2**	**2018/3**	**2018/4**	**2019/1**	**2019/2**	**2019/3**	**2019/4**	**2020/1**
3K Bulg05	1			1			1				2			
3L Bulg06		1												
3P 5629			2	3		1	4	3		1				
3R 5631				1			2	1			3	2	1	
3U 5633			2	5	3		6	6		1	5	3		
3V 5635				6	1	1	2	8	1	1		5	4	
3W 5636			6	6	1		3	8				1		1
3X 5637								1				1		
3Y 5640				1	1		1	1		1	1			
4V 5638				4	4		2	1			1	5		
6M 5630								8		4	6	7		

6R Bulg21								1		1	1	1		
6T 161647											1			
6W 5641								7				5		4
6X Bulg07								3				1	1	
6Y 5639														
8F 5640														
9V1 5634				9	2	1	5	1		1	1	7	3	1
Σύνολο	**1**	**1**	**10**	**36**	**12**	**3**	**26**	**49**	**1**	**10**	**21**	**38**	**9**	**6**